

KLAIDŲ IŠTAISYMAS**2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1371/2007 dėl geležinkelių keleivių teisių ir pareigų klaidų ištaisymas**

(Europos Sąjungos oficialusis leidinys L 315, 2007 m. gruodžio 3 d.)

Šio reglamento redakcija lietuvių kalba pakeičiama šiuo tekstu:

„EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1371/2007**2007 m. spalio 23 d.****dėl geležinkelių keleivių teisių ir pareigų**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 71 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

veikdami Sutarties 251 straipsnyje nustatyta tvarka, atsižvelgdami į 2007 m. liepos 31 d. Taikinimo komiteto patvirtintą bendrą tekstą ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Atsižvelgiant į bendrą transporto politiką, svarbu užtikrinti geležinkelių keleivių teises ir pagerinti keleivių vežimo geležinkeliais paslaugų kokybę ir veiksmingumą, kad geležinkelių eismas išaugtų kitų transporto rūšių atžvilgiu.
- (2) Komisijos komunikatu „2002–2006 m. vartotojų politikos strategija“ ⁽⁴⁾ siekiama sukurti aukštą vartotojų apsaugos lygį transporto srityje pagal Sutarties 153 straipsnio 2 dalį.
- (3) Kadangi geležinkelių keleivis yra silpnesnė vežimo sutarties šalis, todėl turėtų būti užtikrintos keleivių teisės.
- (4) Geležinkelių paslaugų naudotojai taip pat turi teisę gauti informaciją apie teikiamą paslaugą prieš kelionę ir kelionės metu. Jeigu įmanoma, geležinkelio įmonės ir bilietų pardavėjai turėtų suteikti šią informaciją iš anksto ir kuo greičiau.
- (5) Išsamesni kelionės informacijos pateikimo reikalavimai bus nustatyti Techninėse sąveikos specifikacijose (TSS), nurodytose 2001 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2001/16/EB dėl transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos sąveikos ⁽⁵⁾.
- (6) Stiprinant geležinkelių keleivių teises reikėtų remtis esama su šiuo dalyku susijusios tarptautinės teisės sistema, pateikiama 1980 m. gegužės 9 d. Tarptautinio vežimo geležinkeliais sutarties (COTIF), pakeistos 1999 m. birželio 3 d. Tarptautinio vežimo geležinkeliais sutarties pakeitimo protokolu (1999 m. protokolas) A priede – Vienodosios tarptautinio keleivių ir bagažo vežimo geležinkeliais sutarties taisyklės (CIV). Vis dėlto pageidautina išplėsti šio reglamento taikymo apimtį ir suteikti apsaugą ne tik tarptautiniams, bet ir vietos keleiviams.
- (7) Geležinkelio įmonės, kai įmanoma, turėtų bendradarbiauti parduodamos tęstinės kelionės bilietus, kad geležinkelių keleiviai galėtų lengviau vieną operatorių pakeisti kitu.

⁽¹⁾ OL C 221, 2005 9 8, p. 8.

⁽²⁾ OL C 71, 2005 3 22, p. 26.

⁽³⁾ 2005 m. rugsėjo 28 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 227 E, 2006 9 21, p. 490), 2006 m. liepos 24 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 289 E, 2006 11 28, p. 1), 2007 m. sausio 18 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje), 2007 m. rugsėjo 25 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija ir 2007 m. rugsėjo 26 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁴⁾ OL C 137, 2002 6 8, p. 2.

⁽⁵⁾ OL L 110, 2001 4 20, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2007/32/EB (OL L 141, 2007 6 2, p. 63).

- (8) Kompiuterines sistemas pritaikius prie bendros specifikacijos, būtų paprasčiau teikti informaciją ir parduoti bilietus geležinkelių keleiviams.
- (9) Tolesnis kelionės informacijos ir rezervavimo sistemų įgyvendinimas turėtų būti vykdomas laikantis TSS.
- (10) Keleivių vežimo geležinkeliais paslaugos turėtų būti naudingos visiems piliečiams. Todėl neigalieji ir ribotos judėsenos – dėl negalios, amžiaus arba bet kurios kitos priežasties – asmenys turėtų turėti galimybes keliauti geležinkeliais, panašias į kitų piliečių galimybes. Neigalieji ir ribotos judėsenos asmenys turi tokias pačias teises į judėjimo laisvę, pasirinkimo laisvę ir nediskriminavimą kaip ir kiti piliečiai. *Inter alia*, turėtų būti skiriamas ypatingas dėmesys tam, kad neigaliesiems ir ribotos judėsenos asmenims būtų teikiama informacija, susijusi su geležinkelio paslaugų pritaikymu, su galimybe patekti į riedmenis ir su traukiniuose esančiais patogumais. Siekiant kuo geriau informuoti keleivius su jutimų sutrikimais apie vėlavimus, prireikus turėtų būti naudojamos vaizdo ir garso sistemos. Neigalieji ir ribotos judėsenos asmenys turėtų turėti galimybę be papildomų mokesčių nusipirkti bilietus traukinyje.
- (11) Geležinkelio įmonės ir stočių valdytojai, laikydamiesi TSS dėl neigaliųjų ir ribotos judėsenos asmenų, turėtų atsižvelgti į neigaliųjų ir ribotos judėsenos asmenų reikmes siekiant užtikrinti, kad įsigyjant naujus įrenginius, vykdamat statybos arba plataus masto atnaujinimo darbus visi pastatai ir riedmenys pagal Bendrijos teisės normas dėl viešųjų pirkimų būtų jiems pritaikyti palaipsniui šalinant fizines kliūtis ir funkcinis nesklandumus.
- (12) Turėtų būti reikalaujama, kad geležinkelio įmonių atsakomybė geležinkelio keleiviams nelaimingų atsitikimų atvejais būtų apdrausta arba būtų imtasi lygiaverčių priemonių. Ateityje turėtų būti peržiūrėta minimali draudimo suma geležinkelio įmonėms.
- (13) Sustiprinus teises į kompensavimą ir pagalbą vėlavimo, praleisto persėdimo ar paslaugos atšaukimo atveju, geležinkelių keleivių vežimo rinka būtų paskatinta veikti keleivių naudai.
- (14) Pageidautina, kad šiuo reglamentu būtų sukurta kompensavimo keleiviams vėlavimo atveju sistema, kuri būtų susijusi su geležinkelio įmonės atsakomybe ir grindžiama tais pačiais pagrindais, kaip COTIF ir ypač jos priede CIV, susijusiame su keleivių teisėmis, numatyta tarptautinė sistema.
- (15) Kai šio reglamento pagrindu valstybė narė suteikia leidimą geležinkelio įmonėms išimties tvarka netaikyti šio reglamento nuostatų, ji turėtų, pasikonsultavusi su keleivius atstovaujančiomis organizacijomis, skatinti geležinkelio įmones patvirtinti kompensavimo ir pagalbos didelių keleivių vežimo geležinkeliu paslaugų sutrikdymų atvejais susitarimus.
- (16) Taip pat pageidautina, kad nelaimingo atsitikimo metu nukentėję asmenys ir jų išlaikytiniai tuoj po nelaimingo atsitikimo būtų apsaugoti nuo trumpalaikių finansinių rūpesčių.
- (17) Geležinkelių keleiviams būtų naudinga, jeigu, suderinus su valdžios institucijomis, būtų imtasi atitinkamų priemonių užtikrinti jų asmeninį saugumą stotyse bei traukiniuose.
- (18) Geležinkelių keleiviai turėtų turėti galimybę pateikti skundą dėl šiame reglamente numatytų teisių ir pareigų bet kuriai susijusiai geležinkelio įmonei, ir teisę gauti atsakymą per priimtina laikotarpį.
- (19) Geležinkelio įmonės turėtų nustatyti, valdyti ir stebėti keleivių vežimo geležinkeliais paslaugų kokybės standartus.
- (20) Šio reglamento turinys turėtų būti peržiūrėtas; reikėtų pakoreguoti finansines sumas atsižvelgiant į infliaciją ir informavimo bei paslaugų kokybės reikalavimus atsižvelgiant į rinkos pokyčius; taip pat atsižvelgiant į šio reglamento poveikį paslaugų kokybei.
- (21) Šis reglamentas turėtų neriboti 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽¹⁾ nuostatų.
- (22) Valstybės narės turėtų nustatyti sankcijas už šio reglamento pažeidimus ir užtikrinti, kad šios sankcijos būtų taikomos. Sankcijos, kurios galėtų apimti kompensacijos išmokėjimą atitinkamam asmeniui, turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.
- (23) Kadangi šio reglamento tikslų, t. y. Bendrijos geležinkelių plėtros ir geležinkelių eismo keleivių teisių nustatymo, valstybės narės atskirai negali tinkamai pasiekti ir kadangi šiuos tikslus galima geriau įgyvendinti Bendrijos lygmeniu, Bendrija gali patvirtinti priemones pagal Sutarties 5 straipsnyje nustatytą subsidiarumo principą. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu nenumatoma nieko, kas nėra būtina siekiant šių tikslų.

⁽¹⁾ OL L 281, 1995 11 23, p. 31. Direktyva su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 (OL L 284, 2003 10 31, p. 1).

- (24) Šio reglamento tikslas yra pagerinti keleivių vežimo geležinkeliu paslaugas Bendrijoje. Todėl valstybės narės turėtų turėti galimybę suteikti išimtis paslaugoms regionuose, kur didelė dalis paslaugų teikiama už Bendrijos ribų.
- (25) Geležinkelio įmonės kai kuriose valstybėse narėse gali turėti sunkumų, taikydamos visas šio reglamento nuostatas jam įsigaliojus. Todėl valstybės narės turėtų turėti galimybę išimties tvarka laikinai netaikyti šio reglamento nuostatų ilgų atstumų keleivių vežimo geležinkeliu vietiniais maršrutais paslaugoms. Laikinos išimties vis dėlto neturėtų būti taikomos šio reglamento nuostatomis, kuriomis remiantis neįgalieji ar ribotos judėsenos asmenys keliauja geležinkeliu, nei tų asmenų, kurie nori įsigyti bilietus keliauti geležinkeliu, teisei tą padaryti be perdėtų sunkumų, taip pat neturėtų būti taikomas nuostatomis dėl geležinkelio įmonių atsakomybės keleivių ir jų bagažo atžvilgiu, reikalavimui, kad įmonės būtų atitinkamai apdraudusios atsakomybę bei reikalavimui, kad tos įmonės imtųsi atitinkamų priemonių užtikrinti keleivių asmeninį saugumą geležinkelio stotyse ir traukiniuose, valdyti pavojų.
- (26) Miesto, priemiesčių ir regioninio keleivių vežimo geležinkeliu paslaugos savo pobūdžiu skiriasi nuo ilgų atstumų paslaugų. Todėl, išskyrus tam tikras nuostatas, kurios turėtų būti taikomos visoms keleivių vežimo geležinkeliu paslaugoms visoje Bendrijos teritorijoje, valstybės narės turėtų turėti galimybę išimties tvarka netaikyti tam tikrų pagal šį reglamentą numatytų priemonių miesto, priemiesčių ir regioninio keleivių vežimo geležinkeliu paslaugoms.
- (27) Šiam reglamentui įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti priimtose pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽¹⁾.
- (28) Visų pirma Komisijai reikėtų suteikti įgaliojimus patvirtinti įgyvendinimo priemones. Kadangi šios priemonės yra bendro pobūdžio ir yra skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas arba papildyti šį reglamentą įrašant naujas neesmines nuostatas, jos turi būti patvirtintos taikant Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomos taisyklės dėl:

- informacijos, kurią turi suteikti geležinkelio įmonės, vežimo sutarčių sudarymo, bilietų išdavimo ir Kompiuterizuotos geležinkelių transporto informacijos ir rezervavimo sistemos įgyvendinimo;
- geležinkelio įmonių atsakomybės ir jų draudimo išpareigojimų dėl keleivių ir jų bagažo,
- geležinkelio įmonių išpareigojimų keleiviams vėlavimo atveju;
- geležinkeliais keliaujančių neįgaliųjų ir ribotos judėsenos asmenų apsaugos ir pagalbos jiems;
- paslaugų kokybės standartų apibrėžimo ir stebėsenos, keleivių asmeniniam saugumui kylančių pavojų valdymo ir skundų tvarkymo; ir
- bendrų vykdymo taisyklių.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas Bendrijos mastu visoms kelionėms geležinkelių transportu ir visoms paslaugoms, kurias teikia viena ar daugiau licenciją pagal 1995 m. birželio 19 d. Tarybos direktyvą 95/18/EB dėl geležinkelio įmonių licencijavimo ⁽²⁾ gavusių geležinkelio įmonių.

⁽¹⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2006/512/EB (OL L 200, 2006 7 22, p. 11).

⁽²⁾ OL L 143, 1995 6 27, p. 70. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/49/EB (OL L 164, 2004 4 30, p. 44).

2. Šis reglamentas netaikomas geležinkelio įmonėms ir transporto paslaugoms, kurios neturi licencijos pagal Direktyvą 95/18/EB.
3. Įsigaliojus šiam reglamentui, 9, 11, 12, 19 straipsniai, 20 straipsnio 1 dalis ir 26 straipsnis taikomi visoms keleivių vežimo geležinkeliu paslaugoms visoje Bendrijos teritorijoje.
4. Išskyrus šio straipsnio 3 dalyje išdėstytas nuostatas, valstybė narė ne ilgesniam kaip 5 metų laikotarpiui skaidriu ir nediskriminaciniu pagrindu gali suteikti išimtį, kuri gali būti atnaujinama du kartus iki 5 metų kiekvienu atveju, netaikyti šio reglamento keleivių vežimo geležinkelių transportu vietiniais maršrutais paslaugoms.
5. Išskyrus šio straipsnio 3 dalyje išdėstytas nuostatas, valstybė narė gali suteikti išimtį netaikyti šio reglamento miesto, priemiesčių ir regioninio keleivių vežimo geležinkeliu paslaugoms. Siekdamas atskirti miesto, priemiesčių ir regioninio keleivių vežimo geležinkeliu paslaugas, valstybės narės taiko 1991 m. liepos 29 d. Tarybos direktyvoje 91/440/EEB dėl Bendrijos geležinkelių plėtros ⁽¹⁾ numatytus apibrėžimus. Taikydamos šiuos apibrėžimus, valstybės narės atsižvelgia į šiuos kriterijus: atstumą, paslaugų teikimo dažnumą, pagal tvarkaraštį numatytų sustojimų skaičių, naudojamus riedmenis, bilietų pardavimo sistemas, skirtingą keleivių skaičių piko ir ne piko valandomis, traukinių kodus ir tvarkaraščius.
6. Valstybė narė ne ilgesniam kaip 5 metų laikotarpiui skaidriu ir nediskriminaciniu pagrindu gali suteikti išimtį, kuri gali būti atnaujinama, netaikyti šio reglamento tam tikroms paslaugoms ar kelionėms, nes didelė dalis keleivių vežimo geležinkeliu paslaugos, įskaitant bent vieną sustojimą stotyje pagal tvarkaraštį, suteikiama už Bendrijos ribų.
7. Valstybės narės praneša Komisijai apie išimtis, suteiktas pagal 4, 5 ir 6 dalis. Komisija imasi atitinkamų veiksmų, jei tokia išimtis neatitinka šio straipsnio nuostatų. Ne vėliau kaip iki 2014 m. gruodžio 3 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą dėl išimčių, suteiktų pagal 4, 5 ir 6 dalis.

3 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

Šiame reglamente taikomi tokie sąvokų apibrėžimai:

1. geležinkelio įmonė – geležinkelio įmonė, kaip apibrėžta Direktyvos 2001/14/EB ⁽²⁾ 2 straipsnyje, ir bet kuri valstybinė ar privati įmonė, kurios veiklos sritis – teikti prekių ir (arba) keleivių pervežimo geležinkeliais paslaugas ir kuriai galioja reikalavimas užtikrinti trauką; ši sąvoka apima ir tas įmones, kurios teikia vien tik traukos paslaugas;
2. vežėjas – sutartinė geležinkelio įmonė, su kuria keleivis sudarė vežimo sutartį, arba kelios paeiliui vežančios geležinkelio įmonės, kurios atsako šios sutarties pagrindu;
3. pavaduojantis vežėjas – geležinkelio įmonė, kuri su keleiviu nesudarė vežimo sutarties, tačiau kuriai sutarties šalimi esanti geležinkelio įmonė paveda visiškai ar iš dalies atlikti vežimą geležinkeliu;
4. infrastruktūros valdytojas – institucija ar įmonė, kuri pirmiausia yra atsakinga už geležinkelio infrastruktūros arba jos dalies sukūrimą ir techninę priežiūrą, kaip apibrėžta Direktyvos 91/440/EEB 3 straipsnyje, bei gali būti atsakinga ir už infrastruktūros kontrolės ir saugos sistemų valdymą; infrastruktūros valdytojo funkcijos tinkle arba tinklo dalyje gali būti paskiriamos skirtingoms institucijoms ar įmonėms;
5. stoties valdytojas – organizacinis vienetas valstybėje narėje, kuriam buvo patikėta valdyti geležinkelio stotį ir kuris gali būti infrastruktūros valdytojas;
6. kelionių operatorius – kelionės organizatorius arba pardavėjas, kaip apibrėžta Direktyvos 90/314/EEB ⁽³⁾ 2 straipsnio 2 ir 3 dalyse, išskyrus geležinkelio įmonę;
7. bilietų pardavėjas – bet kuris geležinkelio transporto paslaugų pardavėjas, kuris sudaro vežimo sutartis ir parduoda bilietus geležinkelio įmonės ar savo vardu;
8. vežimo sutartis – tai vežimo už atlyginimą ar nemokamai sutartis, kurią sudarė geležinkelio įmonė ar bilietų pardavėjas ir keleivis tam, kad būtų teikiamos viena ar daugiau transporto paslaugų;
9. rezervavimas – popierinės ar elektroninės formos leidimas, suteikiantis teisę vykti transportu, jei jis skirtas konkrečiam asmeniui ir buvo iš anksto gautas patvirtinimas;

⁽¹⁾ OL L 237, 1991 8 24, p. 25. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2006/103/EB (OL L 363, 2006 12 20, p. 344).

⁽²⁾ 2001 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/14/EB dėl geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymo, mokesčių už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra ėmimo (OL L 75, 2001 3 15, p. 29). Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/49/EB.

⁽³⁾ 1990 m. birželio 13 d. Tarybos direktyva 90/314/EEB dėl kelionių, atostogų ir organizuotų išvykų paketų (OL L 158, 1990 6 23, p. 59).

10. tęstinės kelionės bilietas – bilietas ar bilietai, kurie atspindi vežimo sutartį, sudarytą dėl kelių paeiliui teikiamų geležinkelio paslaugų, kurias teikia viena ar kelios geležinkelio įmonės;
11. keleivių vežimo geležinkelių transportu vietiniais maršrutais paslauga – keleivių vežimo geležinkelių transportu paslauga, kai nekertama valstybės narės siena;
12. vėlavimas – skirtumas tarp laiko, kada pagal paskelbtą tvarkaraštį keleivis turėjo atvykti, ir laiko, kada jis iš tikrųjų atvyko ar kada tikimasi, kad atvyks;
13. daugkartinis bilietas arba sezono bilietas – bilietas neribotam skaičiui kelionių, kuris suteikia teisę jo teisėtam turėtojui keliauti geležinkeliu tam tikru maršrutu ar tinkle nustatytu laikotarpiu;
14. Kompiuterizuota geležinkelių transporto informacijos ir rezervavimo sistema (CIRSRT) – kompiuterizuota sistema, kurioje saugoma informacija apie geležinkelio įmonių siūlomas geležinkelių paslaugas; CIRSRT sistemoje saugoma tokia informacija apie paslaugas keleiviams:
 - a) paslaugų keleiviams grafikai ir tvarkaraščiai;
 - b) ar yra laisvų sėdimų vietų;
 - c) bilietų kainos ir specialios sąlygos;
 - d) traukinių prieinamumas neįgaliesiems ir ribotos judėsenos asmenims;
 - e) galimi rezervavimo arba bilietų ar tęstinės kelionės bilietų išdavimo būdai, jeigu naudotojams prieinami kai kurie arba visi šie būdai;
15. neįgalusis arba ribotos judėsenos asmuo – bet kuris asmuo, kurio judėseną naudojantis transporto priemone yra ribota dėl bet kokios fizinės negalios (sensorinės arba motorinės, nuolatinės arba laikinos), intelekto negalios arba sutrikimo ar bet kurios kitos negalios, arba amžiaus, ir kuriam dėl jo būklės reikia skirti atitinkamą dėmesį ir visiems keleiviams teikiamas paslaugas pritaikyti prie jo specialių poreikių;
16. Bendrosios vežimo sąlygos – vežėjo sąlygos, kurias sudaro bendrosios sąlygos ar kiekvienoje valstybėje narėje teisėtai galiojantys tarifai ir kurios, sudarius vežimo sutartį, tampa jos sudėtine dalimi;
17. transporto priemonė – motorinė transporto priemonė ar priekaba, vežamos vežant keleivius.

II SKYRIUS

VEŽIMO SUTARTIS, INFORMACIJA IR BILIETAI

4 straipsnis

Vežimo sutartis

Laikantis šio skyriaus nuostatų, vežimo sutarties sudarymą ir jos vykdymą bei informacijos teikimą ir bilietų pardavimą reglamentuoja I priedo II ir III antraštinių dalių nuostatos.

5 straipsnis

Dviračiai

Geležinkelių įmonės suteikia teisę keleiviams vežtis dviračius traukinyje, kai reikalinga – už mokestį, jei juos lengva valdyti, jei tai neigiamai nepaveikia atitinkamos vežimo geležinkeliu paslaugos, ir jei tai įmanoma tame riedmenyje.

6 straipsnis

Draudimas atsisakyti pareigų ir nustatyti ribas

1. Pagal šį reglamentą nustatytų pareigų keleivių atžvilgiu negalima apriboti ar jų atsisakyti, ypač į vežimo sutartį įtraukiant leidžiančią nukrypti arba ribojančią nuostatą.
2. Geležinkelio įmonės gali pasiūlyti keleiviui palankesnes, nei nustatyta šiame reglamente, sutarties sąlygas.

7 straipsnis

Pareiga suteikti informaciją apie paslaugų nutraukimą

Geležinkelio įmonės ar, kur tinkama, už viešųjų paslaugų sutartį atsakinga kompetentinga institucija tinkamomis priemonėmis paskelbia apie sprendimus dėl paslaugų nutraukimo prieš tų sprendimų įgyvendinimą.

8 straipsnis

Kelionės informacija

1. Paprašyti ir nepažeisdami 10 straipsnio, geležinkelio įmonės ir bilietų pardavėjai, siūlantys vienos ar kelių geležinkelio įmonių vardu sudaryti vežimo sutartis, suteikia keleiviui bent II priedo I dalyje nurodytą informaciją, susijusią su kelionėmis, dėl kurių atitinkama geležinkelio įmonė siūlo sudaryti vežimo sutartį. Bilietų pardavėjai, siūlantys vežimo sutartis savo vardu, ir kelionių operatoriai suteikia šią informaciją, jeigu jos turi.
2. Kelionės metu geležinkelio įmonės suteikia keleiviams bent jau II priedo II dalyje nurodytą informaciją.
3. 1 ir 2 dalyse nurodyta informacija suteikiama tinkamiausia forma. Ypatingas dėmesys šiuo klausimu skiriamas žmonių su klausos ir (arba) regėjimo negalia poreikiams.

9 straipsnis

Galimybė įsigyti bilietus, tęstinės kelionės bilietus ir juos rezervuoti

1. Geležinkelio įmonės ir bilietų pardavėjai siūlo, kur tai įmanoma, bilietus bei tęstinės kelionės bilietus bei galimybę juos rezervuoti.
2. Nepažeisdama 4 dalies geležinkelio įmonė platina bilietus keleiviams naudodamasi bent vienu iš šių pardavimo punktų:
 - a) bilietų kasose ar iš pardavimo automatų;
 - b) telefonu, internetu arba kitokios plačiai naudojamos informacinės technologijos pagalba;
 - c) traukiniuose.
3. Nepažeisdamos 4 ir 5 dalių nuostatų, geležinkelio įmonės platina bilietus paslaugoms, suteikiamoms pagal viešųjų paslaugų sutartis bent viename iš šių pardavimo punktų:
 - a) bilietų kasose ar pardavimo automatuose;
 - b) traukiniuose.
4. Geležinkelio įmonės siūlo galimybę įsigyti pageidaujamos paslaugos bilietus traukinyje, išskyrus atvejus, kai ši galimybė neleidžiama ar ribojama dėl saugumo ar kovos su sukčiavimu politikos, ar taikant privalomą traukinių bilietų rezervavimą, ar dėl pagrįstų komercinių priežasčių.
5. Kai išvykimo stotyje nėra bilietų kasų ar pardavimo automatų, keleiviai stotyje informuojami apie:
 - a) galimybę įsigyti bilietus telefonu ar internetu arba traukinyje bei apie tokio pirkimo tvarką;
 - b) artimiausią geležinkelio stotį ar vietą, kurioje yra bilietų kasos ir/ar pardavimo automatai.

10 straipsnis

Kelionės informacijos ir rezervavimo sistemos

1. Siekiant teikti informaciją ir išduoti bilietus, kaip nurodyta šiame reglamente, geležinkelio įmonės ir bilietų pardavėjai naudoja CIRSRT, kuri turi būti sukurta laikantis šiame straipsnyje nurodytų procedūrų.
2. Direktyvoje 2001/16/EB nurodytos Techninės sąveikos specifikacijos (TSS) taikomos šio reglamento tikslais.
3. Komisija, remdamasi pasiūlymu, kurį turi pateikti Europos geležinkelio agentūra (EGA), iki 2010 m. gruodžio 3 d. priima keleiviams skirtų telematikos priemonių TSS. TSS suteikia galimybę teikti II priede pateiktą informaciją ir išduoti bilietus, kaip nustatyta šiame reglamente.
4. Geležinkelio įmonės suderina savo CIRSRT su TSS nustatytais reikalavimais laikydamosi tose TSS nustatyto įdiegimo plano.
5. Atsižvelgiant į Direktyvos 95/46/EB nuostatas, geležinkelio įmonė ir bilietų pardavėjas kitoms geležinkelio įmonėms ir (arba) bilietų pardavėjams neatskleidžia su individualiais užsakymais susijusių asmens duomenų.

III SKYRIUS

GELEŽINKELIO ĮMONIŲ ATSAKOMYBĖ UŽ KELEIVIUS IR JŲ BAGAŽĄ

11 straipsnis

Atsakomybė už keleivius ir bagažą

Atsižvelgiant į šio skyriaus nuostatas ir nepažeidžiant taikytinos nacionalinės teisės, numatančios keleivių teisę gauti papildomą kompensaciją už žalą, geležinkelio įmonių atsakomybę už keleivius ir jų bagažą reglamentuoja I priedo IV antraštinės dalies I, III ir IV skyriai bei VI ir VII antraštinės dalys.

*12 straipsnis***Draudimas**

1. Direktyvos 95/18/EB 9 straipsnyje numatyta pareiga, susijusi su atsakomybe už keleivius, suprantama kaip reikalavimas, kad geležinkelio įmonė būtų tinkamai apdrausta tokia suma ar imtųsi lygiaverčių priemonių tam, kad galėtų atsakyti už prievoles, kylančias iš šio reglamento.
2. Iki 2010 m. gruodžio 3 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai pranešimą apie minimalios draudimo sumos nustatymą geležinkelio įmonėms. Jei tikslinga, su tuo pranešimu pateikiami tinkami pasiūlymai ar rekomendacijos šiuo klausimu.

*13 straipsnis***Išankstiniai mokėjimai**

1. Jei keleivis žūsta ar sužeidžiamas, geležinkelio įmonė, kaip nurodyta I priedo 26 straipsnio 5 dalyje, nedelsdama ir visais atvejais ne vėliau kaip per penkiolika dienų po to, kai nustatomas teisę gauti kompensaciją turintis fizinis asmuo, atlieka tokius reikiamus išankstinius mokėjimus, kad būtų patenkinti skubūs ekonominiai poreikiai, proporcingi patirtai žalai.
2. Nepažeidžiant 1 dalies, išankstinio mokėjimo suma yra ne mažiau kaip 21 000 EUR keleiviui mirties atveju.
3. Išankstinis mokėjimas nelaikomas atsakomybės pripažinimu ir sumokėta suma gali būti atskaityta iš kitų sumų, vėliau sumokamų pagal šį reglamentą, bet ši suma yra negrąžintina, išskyrus atvejus, kai žala sukurta dėl keleivio aplaidumo ar kaltės ar kai asmuo, kuriam sumokėta ši suma, nėra teisę gauti kompensaciją turintis asmuo.

*14 straipsnis***Atsakomybės ginčijimas**

Net jeigu geležinkelio įmonė ginčija savo atsakomybę dėl keleivio, kurį ji vežė, fizinio sužalojimo, ji imasi visų reikiamų pastangų padėti keleiviui, kuris reikalauja kompensacijos dėl nuostolių iš trečiųjų asmenų.

IV SKYRIUS

VĖLAVIMAS, PRALEISTI PERSĖDIMAI IR ATŠAUKIMAS*15 straipsnis***Atsakomybė dėl vėlavimų, praleistų persėdimų ir atšaukimų**

Atsižvelgiant į šio skyriaus nuostatas, geležinkelio įmonių atsakomybę dėl vėlavimų, praleistų persėdimų ir atšaukimų reglamentuoja I priedo IV antraštinės dalies II skyrius.

*16 straipsnis***Bilieto kainos grąžinimas ir nukreipimas kitu maršrutu**

Tuo atveju, kai pagrįstai manoma, kad atvykstant į galutinę atvykimo vietą pagal vežimo sutartį bus vėluojama daugiau nei 60 minučių, keleivis turi turėti galimybę nedelsiant pasirinkti:

- a) visos bilieto kainos grąžinimą tomis pačiomis sąlygomis, kuriomis buvo už jį sumokėta, už nenuvažiuotą kelionės dalį ar dalis ir jau nuvažiuotą dalį ar dalis, jei kelionė nebeatitinka keleivio pradinio kelionės planų, prireikus ir grįžimo į pradinę išvykimo vietą paslaugos suteikimą esant anksčiausiai galimybei. Bilieto kaina grąžinama tokiomis pačiomis sąlygomis, kaip kompensacijų išmokėjimas pagal 17 straipsnį; arba
- b) tęsti kelionę ar keliauti kitu maršrutu, esant panašioms transporto sąlygoms, į galutinę atvykimo vietą esant anksčiausiai galimybei; arba
- c) tęsti kelionę ar keliauti kitu maršrutu, esant panašioms transporto sąlygoms, į galutinę atvykimo vietą vėlesne keleiviui patogią data.

*17 straipsnis***Bilieto kainos kompensavimas**

1. Neprarasdamas teisės į transportą, keleivis iš geležinkelio įmonės gali reikalauti kompensacijos už vėlavimą, jei jo traukinys vėluoja ir dėl šio vėlavimo nebuvo grąžinta bilieto kaina pagal 16 straipsnio nuostatas. Minimalios kompensacijos už vėlavimą yra:
 - a) 25 % bilieto kainos tuo atveju, kai vėluojama nuo 60 iki 119 minučių;
 - b) 50 % bilieto kainos tuo atveju, kai vėluojama 120 ar daugiau minučių.

Keleiviai, kurie turi daugkartinį bilietą ar sezono bilietą ir kurie patyrė pasikartojančių vėlavimų ar atšaukimų per bilieto galiojimo laikotarpį, gali reikalausti atitinkamos kompensacijos pagal geležinkelių įmonės kompensavimo taisykles. Šiomis taisyklėmis apibrėžiami kriterijai, nustatant vėlavimą ir kompensacijos apskaičiavimą.

Kompensacijos už vėlavimą apskaičiuojamos pagal kainą, kurią keleivis faktiškai sumokėjo už paslaugą, kuri vėlavo.

Kai vežimo sutartis yra dėl kelionės į abi puses, apskaičiuojant kompensaciją už vėlavimą kelionės pirmyn ar atgal atveju remiamasi puse už bilietą sumokėtos kainos. Kompensacija už vėlavimą suteikiant paslaugas pagal kitos rūšies vežimo sutartį, leidžiančią keliauti keliais atitinkamais maršrutais, apskaičiuojama proporcingai pagal visą bilieto kainą.

Apskaičiuojant vėlavimo trukmę neatsižvelgiama į vėlavimą, kuris įvyko už valstybės, kuriose yra taikoma Europos bendrijos steigimo sutartis, teritorijos ribų, jeigu geležinkelio įmonė gali tai įrodyti.

2. Kompensacija už bilieto kainą sumokama per vieną mėnesį nuo prašymo dėl kompensacijos pateikimo. Kompensacija gali būti išmokėta čekiais ir (arba) suteikiant kitas paslaugas, jei sąlygos yra lanksčios (visų pirma dėl galiojimo laikotarpio ir paskirties vietos). Kompensacija išmokama pinigais keleiviui paprašius.

3. Iš kompensacijos už bilieto kainą neatskaičiuojamos finansinio sandorio išlaidos, pavyzdžiui, mokesčiai, išlaidos už telefoną ar pašto ženklus. Geležinkelio įmonės gali nustatyti minimalią sumą, už kurią mažesnės kompensacijos nebus išmokamos. Ši minimali suma negali būti didesnė kaip 4 EUR.

4. Keleivis neturi teisės į kompensaciją, jei apie vėlavimą jam pranešta prieš tai, kai jis nusipirko bilietą, arba jei atvykus kitu traukiniu ar pakeitus maršrutą pavėluojama mažiau nei 60 minučių.

18 straipsnis

Pagalba

1. Vėlavimo atvykstant ar išvykstant atveju geležinkelio įmonė ar stoties valdytojas keleivius informuoja apie padėtį ir apie numatomą išvykimo laiką bei numatomą atvykimo laiką, kai tik turi tokią informaciją.

2. Ilgesnio nei 60 minučių 1 dalyje nurodyto vėlavimo atveju keleiviams taip pat turi būti nemokamai pasiūlyta:

- a) maistas ir gaivinamieji gėrimai atsižvelgiant į laukimo laiką, jei jų yra traukinyje ar stotyje, arba jie pagrįstai gali būti pateikti;
- b) kai ir kur tai fiziškai įmanoma, viešbutis ar kita apgyvendinimo vieta ir transportas iš geležinkelio stoties į apgyvendinimo vietą tais atvejais, kai būtina apsistoti vieną ar daugiau naktų arba atsiranda būtinybė apsistoti ilgiau nei numatyta;
- c) jei traukinys sustabdytas kelyje, kai ir kur tai fiziškai įmanoma, transportas nuo traukinio iki geležinkelio stoties, alternatyvios išvykimo vietos ar iki galutinės atvykimo vietos pagal teikiamą paslaugą.

3. Jei geležinkelio paslauga nebepali būti toliau teikiama, geležinkelio įmonės kuo greičiau suorganizuoja alternatyvias transporto paslaugas keleiviams.

4. Geležinkelio įmonės keleivio prašymu ant bilieto patvirtina, atsižvelgiant į tai, kas įvyko, kad geležinkelio paslauga buvo suteikta pavėluotai, dėl jos buvo praleistas persėdimas, arba kad tos paslaugos teikimas buvo atšauktas.

5. Taikydama 1, 2 ir 3 dalis, paslaugas teikianti geležinkelio įmonė ypatingą dėmesį skiria neįgaliųjų ir ribotos judėsenos keleivių ir juos lydinčių asmenų poreikiams.

V SKYRIUS

NEĮGALIEJI IR RIBOTOS JUDĖSENOS ASMENYS

19 straipsnis

Teisė į transportą

1. Geležinkelio įmonės ir stočių valdytojai, aktyviai dalyvaujant neįgaliesiems ir ribotos judėsenos asmenims atstovaujančioms organizacijoms, nustato, jei dar neturi nustatytų, nediskriminacines prieigos taisykles, taikomas vežant neįgaliuosius ir ribotos judėsenos asmenis.

2. Rezervavimas ir bilietai neįgaliesiems ir ribotos judėsenos asmenims siūlomi be jokio papildomo mokesčio. Geležinkelio įmonė, bilietų pardavėjas ar kelionių operatorius neturėtų atsisakyti priimti rezervacijos ar parduoti bilietą neįgaliajam ar ribotos judėsenos asmeniui ar reikalauti, kad toks asmuo būtų lydimas kito asmens, išskyrus atvejus, kai tai būtina siekiant laikytis 1 dalyje nurodytų prieigos taisyklių.

20 straipsnis

Neigaliesiems ir ribotos judėsenos asmenims teikiama informacija

1. Paprašius, geležinkelio įmonė, bilietų pardavėjas ar kelionių operatorius informuoja neigaliuosius ir ribotos judėsenos asmenis apie geležinkelio paslaugų prieinamumą, apie riedmenų prieigos sąlygas pagal 19 straipsnio 1 dalyje nurodytas taisykles ir apie patogumus traukiniuose.
2. Kai geležinkelio įmonė, bilietų pardavėjas ir (arba) kelionių operatorius taiko išimtį pagal 19 straipsnio 2 dalį, atitinkamam neigaliajam ar ribotos judėsenos asmeniui paprašius, ji arba jis raštu praneša tokių veiksmų priežastis per penkias darbo dienas nuo atsisakymo rezervuoti ar išduoti bilietą arba pareikalavimo, kad asmuo būtų lydimas.

21 straipsnis

Prieinamumas

1. Geležinkelio įmonės ir stoties valdytojai pagal TSS ribotos judėsenos asmenims užtikrina, kad stotis, peronai, riedmenys ir kiti įrenginiai yra prieinami neigaliesiems ir ribotos judėsenos asmenims.
2. Nesant lydinčiojo personalo traukinyje ar personalo stotyje, geležinkelio įmonės ir stoties valdytojai imasi visų pagrįstų pastangų suteikti neigaliesiems ir ribotos judėsenos asmenims prieigą keliauti geležinkeliu.

22 straipsnis

Pagalba geležinkelio stotyse

1. Jei neįgalusis ar ribotos judėsenos asmuo išvyksta iš aprūpintos personalu geležinkelio stoties, vyksta per ją ar atvyksta į ją, geležinkelio stoties valdytojas, nepažeisdamas 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų prieigos taisyklių, nemokamai suteikia tokią pagalbą, kad asmuo galėtų išsėsti į išvyksiantį traukinį, persėsti į kitą traukinį ar išlipti iš atvykusio traukinio, į kurį jis ar ji nusipirko bilietą.
2. Valstybės narės gali numatyti taikyti nuo 1 dalies nukrypti leidžiančią nuostatą tais atvejais, kai asmenys naudojami paslaugomis, kurios teikiamos pagal sutartis dėl viešųjų paslaugų, sudarytas pagal Bendrijos teisę, jei kompetentinga institucija nustatė alternatyvias sąlygas ar priemones, užtikrinančias lygiavertes ar didesnes galimybes naudotis transporto paslaugomis.
3. Stotyse, kuriose nėra personalo, geležinkelio įmonės ir stoties valdytojai užtikrina, kad lengvai prieinama informacija yra skelbiama pagal prieigos taisykles, nurodytas 19 straipsnio 1 dalyje, apie artimiausią stotį, kurioje yra personalas ir tiesiogiai prieinamą pagalbą neigaliesiems asmenims ir ribotos judėsenos asmenims.

23 straipsnis

Traukiniuose teikiama pagalba

Nepažeisdama 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų prieigos taisyklių, geležinkelio įmonė neigaliajam ir ribotos judėsenos asmeniui nemokamai suteikia pagalbą traukinyje ir įsėdant į traukinį bei išlipant iš jo.

Taikant šį straipsnį, pagalba traukinyje – visos protingos pastangos suteikti neigaliajam ar ribotos judėsenos asmeniui pagalbą siekiant sudaryti šiam asmeniui sąlygas naudotis tomis pačiomis paslaugomis traukinyje, kuriomis gali naudotis kiti keleiviai, tuo atveju, jei dėl savo negalios ar ribotos judėsenos šis asmuo negali savarankiškai ir saugiai naudotis šiomis paslaugomis.

24 straipsnis

Sąlygos, kuriomis teikiama pagalba

Geležinkelio įmonės, stoties valdytojai, bilietų pardavėjai ir kelionių operatoriai bendradarbiauja, kad neigaliesiems ir ribotos judėsenos asmenims būtų teikiama 22 ir 23 straipsniuose numatyta pagalba pagal toliau pateikiamų punktų nuostatas:

- a) pagalba suteikiama, jei geležinkelio įmonei, stoties valdytojui, bilietų pardavėjui ar kelionių operatoriui, iš kurio pirktas bilietas, pranešama apie tai, kad asmeniui reikės tokios pagalbos, bent 48 valandas prieš tai, kai reikės suteikti pagalbą. Kai įsigijus bilietą galima vyksti į daugkartines keliones, turi užtekti vieno pranešimo, jei pateikiama tinkama informacija apie vėlesnes keliones;
- b) geležinkelio įmonės, stoties valdytojai, bilietų pardavėjai ir kelionių operatoriai imasi visų priemonių, reikalingų pranešimams gauti;
- c) jei nepateikiamas joks pranešimas pagal a punktą, geležinkelio įmonė ir stoties valdytojas deda visas protingas pastangas suteikti tokią pagalbą, kad neįgalusis ir ribotos judėsenos asmuo galėtų keliauti;

- d) nepažeisdamas kitų subjektų įgaliojimų dėl zonų, esančių už geležinkelio stoties patalpų ribų, stoties valdytojas ar kitas įgaliotas asmuo geležinkelio stoties viduje ir jos išorėje paskiria vietas, kuriose neigalieji ir ribotos judėsenos asmenys gali pranešti apie savo atvykimą į geležinkelio stotį ir, prireikus, paprašyti pagalbos;
- e) pagalba suteikiama, jei neigalusis ar ribotos judėsenos asmuo prisistato nustatytoje vietoje tokią pagalbą teikiančios geležinkelio įmonės ar stoties valdytojo nustatyto laiku. Nustatytas laikas negali būti anksčiau nei 60 minučių iki paskelbto išvykimo laiko, arba laiko, kai visi keleiviai turi įsiregistruoti. Jei laikas, kuriuo neigalusis ar ribotos judėsenos asmuo turi prisistatyti, yra nenustatytas, neigalusis ar ribotos judėsenos asmuo prisistato nustatytoje vietoje ne vėliau kaip likus 30 minučių iki paskelbto išvykimo laiko ar laiko, kai visi keleiviai turi įsiregistruoti.

25 straipsnis

Judėjimo įrangos ir kitos specialios įrangos kompensavimas

Jeigu geležinkelio įmonė atsako už neigaliojo ar ribotos judėsenos asmens naudojamos judėjimo įrangos ar kitos specialios įrangos visišką arba dalinį praradimą ar jai padarytą žalą, finansiniai apribojimai netaikomi.

VI SKYRIUS

SAUGUMAS, SKUNDAI IR PASLAUGŲ KOKYBĖ

26 straipsnis

Asmeninis keleivių saugumas

Geležinkelio įmonės, infrastruktūros valdytojai ir stoties valdytojai, valdžios institucijoms sutikus, imasi reikiamų priemonių atitinkamose savo atsakomybės srityse ir pritaiko jas pagal valdžios institucijų nustatytą saugumo lygį, kad užtikrintų keleivių asmeninį saugumą geležinkelio stotyse ir traukiniuose ir kad valdytų riziką. Jie bendradarbiauja ir keičiasi informacija apie geriausią praktiką, susijusią su saugumo lygį galinčių sumažinti veiksmų prevencija.

27 straipsnis

Skundai

1. Geležinkelio įmonės nustato skundų nagrinėjimo mechanizmą, susijusį su šiame reglamente nustatytais teisėmis ir pareigomis. Ji užtikrina, kad jos kontaktiniai duomenys ir darbo kalba (-os) būtų plačiai žinomi keleiviams.
2. Keleiviai gali pateikti skundą bet kuriai susijusiai geležinkelio įmonei. Skundo adresatas per 1 mėnesį pateikia pagrįstą atsakymą arba pagrįstais atvejais informuoja keleivį, kurią dieną praėjus mažiau kaip trims mėnesiams nuo skundo datos galima tikėtis atsakymo.
3. Geležinkelio įmonė 28 straipsnyje nurodytoje metinėje ataskaitoje skelbia gautų skundų skaičių ir kategorijas, išnagrinėtus skundus, atsakymo pateikimo laikotarpį bei veiksmus, kurių buvo imtasi gerinant padėtį.

28 straipsnis

Paslaugų kokybės standartai

1. Geležinkelio įmonės nustato paslaugų kokybės standartus ir įgyvendina kokybės valdymo sistemą, kuri skirta palaikyti paslaugų kokybę. Paslaugų kokybės standartai taikomi bent III priede išvardytoms paslaugoms.
2. Geležinkelio įmonės stebi savo pačių teikiamas paslaugas, kaip nurodyta paslaugų kokybės standartuose. Geležinkelio įmonės kasmet kartu su savo metine ataskaita paskelbia ataskaitą dėl teikiamų paslaugų kokybės. Šios ataskaitos taip pat skelbiamos geležinkelio įmonės interneto tinklavietėje. Be to, ataskaitos turi būti prieinamos EGA interneto tinklavietėje.

VII SKYRIUS

INFORMAVIMAS IR VYKDYMAS

29 straipsnis

Keleivių informavimas apie jų teises

1. Geležinkelio įmonės, stoties valdytojai ir kelionių operatoriai, parduodami kelionės geležinkeliu bilietus, informuoja keleivius apie jų teises ir pareigas, numatytas šiame reglamente. Siekdami įgyvendinti šį informavimo reikalavimą, geležinkelio įmonės, stoties valdytojai ir kelionių operatoriai gali naudoti šio reglamento nuostatų santrauką, paruoštą Komisijos visomis oficialiomis Europos Sąjungos institucijų kalbomis, ir jiems pasiekiamą.
2. Geležinkelio įmonės ir stoties valdytojai stotyje ir traukinyje informuoja keleivius tinkamu būdu apie valstybių narių pagal 30 straipsnio nuostatas paskirtos įstaigos ar įstaigų kontaktinius duomenis.

30 straipsnis

Vykdymas

1. Kiekviena valstybė narė paskiria įstaigą ar įstaigas, atsakingas už šio reglamento vykdymą. Kiekviena įstaiga imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad būtų gerbiamos keleivių teisės.

Kiekviena įstaiga savo organizacijos, sprendimų dėl finansavimo priėmimo, teisinės struktūros ir sprendimų priėmimo požiūriu yra nepriklausoma nuo infrastruktūros valdytojų, mokesčius imančių įstaigų, pajėgumus paskirstančių įstaigų ar geležinkelio įmonių.

Valstybės narės informuoja Komisiją apie įstaigą ar įstaigas, paskirtas pagal šią dalį, bei apie jos ar jų atitinkamas pareigas.

2. Bet kuris keleivis dėl įtariamų šio reglamento pažeidimų gali pateikti skundą pagal 1 dalį paskirtai atitinkamai įstaigai arba bet kuriai kitai valstybės narės paskirtai atitinkamai įstaigai.

31 straipsnis

Vykdančiųjų įstaigų bendradarbiavimas

30 straipsnyje nurodytos vykdančiosios įstaigos, siekdamos visoje Bendrijoje koordinuoti sprendimų priėmimo principus, keičiasi informacija apie savo darbą ir sprendimų priėmimo principus bei praktiką. Komisija joms padeda vykdyti šią užduotį.

VIII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikomų už šio reglamento nuostatų pažeidimus, ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad jos būtų įgyvendinamos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. Valstybės narės iki 2010 m. birželio 3 d. praneša Komisijai apie tas taisykles ir priemones ir nedelsdamos ją informuoja apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.

33 straipsnis

Priedai

Priemonės, skirtos pakeisti neesminius šio reglamento elementus, pritaikant priedus, išskyrus I priedą, tvirtinamos taikant 35 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

34 straipsnis

Iš dalies keičiančios nuostatos

1. 2, 10 ir 12 straipsniams įgyvendinti būtinos priemonės, skirtos pakeisti neesminius šio reglamento elementus jį papildant, priimamos taikant 35 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

2. Priemonės, skirtos pakeisti neesminius šio reglamento elementus, pritaikant jame, išskyrus jo I priedą, nurodytas finansines sumas atsižvelgiant į infliaciją, priimamos taikant 35 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

35 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda pagal Direktyvos 91/440/EEB 11a straipsnį įsteigtas komitetas.

2. Darant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į minėto sprendimo 8 straipsnio nuostatas.

36 straipsnis

Pranešimas

Iki 2012 m. gruodžio 3 d. Komisija praneša Europos Parlamentui ir Tarybai apie šio reglamento įgyvendinimą ir rezultatus, ir ypač apie poveikį paslaugų kokybės standartams.

Pranešimas bus grindžiamas pagal šį reglamentą ir pagal Direktyvos 91/440/EEB 10b straipsnį pateiktina informacija. Prireikus prie pranešimo pridedami atitinkami pasiūlymai.

37 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja po 24 mėnesių nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2007 m. spalio 23 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

H.-G. PÖTTERING

Tarybos vardu

Pirmininkas

M. LOBO ANTUNES

I PRIEDAS

Ištrauka iš Vienodųjų tarptautinio keleivių ir bagažo vežimo geležinkeliais sutarties taisyklių (CIV)

A priedas

1980 m. gegužės 9 d. tarptautinio vežimo geležinkeliais sutarties (COTIF), pakeistos tarptautinio vežimo geležinkeliais sutarties pakeitimo 1999 m. birželio 3 d. protokolu

II ANTRAŠTINĖ DALIS

VEŽIMO SUTARTIES SUDARYMAS IR VYKDYMAS

6 straipsnis

Vežimo sutartis

1. Pagal vežimo sutartį vežėjas įsipareigoja nuvežti keleivį ir, prireikus, bagažą bei transporto priemones į paskirties vietą bei pristatyti bagažą ir transporto priemones į paskirties vietą.
2. Vežimo sutartis turi būti patvirtinta vienu ar daugiau keleiviui išduotų bilietų. Tačiau pagal 9 straipsnį tai, kad bilieto nėra, jis neatitinka reikalavimų arba buvo pamestas, neturi įtakos sutarties buvimui ar galiojimui; sutartis ir toliau taikoma atsižvelgiant į šias Vienodąsias taisykles.
3. Bilietas yra *prima facie* įrodymas, kad vežimo sutartis buvo sudaryta, bei sutarties turinio *prima facie* įrodymas.

7 straipsnis

Bilietas

1. Bendrosiose vežimo sąlygose nustatoma bilietų forma ir turinys, taip pat kalba ir ženklai, kurie turi būti naudojami juos spausdinant ir išrašant.
2. Į bilietą turi būti įrašoma ši informacija, ja neapsiribojant:
 - a) vežėjas arba vežėjai;
 - b) nuoroda, kad vežimas, nepaisant jokių prieštaraujančių išlygų, atliekamas pagal šias Vienodąsias taisykles; tai galima nurodyti naudojant akronimą CIV;
 - c) kitos nuorodos, būtinos siekiant įrodyti vežimo sutarties turinį ir tai, kad ji buvo sudaryta, bei leidžiantys keleiviui pasinaudoti savo teisėmis pagal šią sutartį.
3. Įsigydamas bilietą keleivis privalo įsitikinti, kad jis išduotas pagal jo nurodymus.
4. Bilietas gali būti perduodamas kitam asmeniui, jeigu jis nebuvo išrašytas keleivio vardu ir jeigu kelionė dar neprasidėjo.
5. Bilietas gali būti išduodamas naudojant elektroninių duomenų, kuriuos galima paversti įskaitomais rašytiniais simboliais, registravimo formą. Duomenų registravimui ir tvarkymui naudojamos procedūros turi būti funkciškai lygiavertės, pirmiausia bilieto, kurį sudaro tie duomenys, įrodomosios vertės požiūriu.

8 straipsnis

Vežimo mokesčio mokėjimas ir grąžinimas

1. Jei keleivis ir vežėjas nesusitarė kitaip, vežimo mokestis mokamas iš anksto.
2. Bendrosiose vežimo sąlygose nustatoma, kokiomis sąlygomis vežimo mokestis yra grąžinamas.

9 straipsnis

Teisė būti vežamam. Atsisakymas vežti

1. Keleivis nuo kelionės pradžios turi turėti galiojantį bilietą ir jį pateikti bilietų tikrinimo metu. Bendrosiose vežimo sąlygose galima numatyti:
 - a) kad keleivis, kuris nepateikė galiojančio bilieto, turi sumokėti ne tik vežimo mokestį, bet ir priemoką;
 - b) kad keleiviui, kuris atsisako mokėti vežimo mokestį arba priemoką to reikalaujant, galima būtų uždrausti tęsti kelionę;
 - c) ar priemoka gali būti grąžinama ir kokiomis sąlygomis.

2. Bendrosiose vežimo sąlygose galima numatyti, kad keleivius, kurie:
 - a) kelia pavojų vykdomų operacijų saugumui ir geram atlikimui arba kitų keleivių saugumui;
 - b) netoleruotinai sukelia nepatogumų kitiems keleiviams,

atsisakoma vežti arba jiems draudžiama tęsti kelionę, ir kad tokie asmenys neturi teisės susigrąžinti vežimo mokesčio arba mokesčio už registruoto bagažo vežimą, kurį jie sumokėjo.

10 straipsnis

Administracinių formalumų atlikimas

Keleivis turi laikytis formalumų, kuriuos nustato muitinės ar kitos administracinės institucijos.

11 straipsnis

Traukinių atšaukimas ir vėlavimas. Praleisti persėdimai

Vežėjas prireikus turi ant bilieto patvirtinti, kad traukinys buvo atšauktas arba buvo praleistas persėdimas.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

RANKINIO BAGAŽO, GYVŪNŲ, REGISTRUOTO BAGAŽO IR TRANSPORTO PRIEMONIŲ VEŽIMAS

I skyrius

Bendrosios nuostatos

12 straipsnis

Priimtini daiktai ir gyvūnai

1. Pagal Bendrąsias vežimo sąlygas keleivis gali pasiimti daiktus, kuriuos galima lengvai prižiūrėti (rankinį bagažą), ir taip pat gyvus gyvūnus. Be to, pagal Bendrųjų vežimo sąlygų specialias nuostatas keleivis gali pasiimti griozdiškus daiktus. Daiktų ir gyvūnų, kurie galėtų trukdyti keleiviams, kelti jiems nepatogumus arba padaryti žalos, negalima pasiimti kaip rankinio bagažo.
2. Keleivis pagal Bendrąsias vežimo sąlygas gali siųsti daiktus ir gyvūnus kaip registruotą bagažą.
3. Vežėjas, veždamas keleivius, gali leisti vežti transporto priemones pagal Bendrųjų vežimo sąlygų specialias nuostatas.
4. Vežant pavojingus krovinius kaip rankinį bagažą, registruotą bagažą bei vežant juos transporto priemonėse ar priemonėmis, kurios pagal šią antraštinę dalį yra vežamos geležinkeliu, reikia laikytis reglamento dėl pavojingų krovinių vežimo geležinkeliais (RID).

13 straipsnis

Tikrinimas

1. Jeigu yra pagrįstų priežasčių įtarti, kad vežimo sąlygų nebuvo laikomasi, vežėjas turi teisę patikrinti, ar vežami daiktai (rankinis bagažas, registruotas bagažas, transporto priemonės, įskaitant jų krovinį) ir gyvūnai atitinka vežimo sąlygas, išskyrus atvejus, kai pagal valstybės, kurioje būtų vykdomas tikrinimas, įstatymus ir taisykles tai yra draudžiama. Keleivis turi būti pakviestas dalyvauti tikrinime. Jeigu jis nepasirodo arba su juo neįmanoma susisiekti, vežėjas turi reikalauti, kad dalyvautų du nepriklausomi liudytojai.
2. Jeigu nustatoma, kad vežimo sąlygų nebuvo laikomasi, vežėjas gali reikalauti, kad keleivis sumokėtų dėl tikrinimo patirtas išlaidas.

14 straipsnis

Administracinių formalumų atlikimas

Keleivis turi laikytis formalumų, kuriuos nustato muitinės ar kitos administracinės institucijos, kai, jį vežant, jis turi vežamų daiktų (rankinį bagažą, registruotą bagažą, transporto priemones, įskaitant jų krovinį) ar gyvūnų. Jis dalyvauja tikrinant šiuos daiktus, jeigu kiekvienos valstybės įstatymuose ir taisyklėse nėra numatyta kitaip.

II skyrius

Rankinis bagažas ir gyvūnai

15 straipsnis

Priežiūra

Prižiūrėti rankinį bagažą ir gyvūnus, kuriuos keleivis pasiėmė, yra jo atsakomybė.

III skyrius

Registruotas bagažas

16 straipsnis

Registruoto bagažo siuntimas

1. Su registruoto bagažo siuntimu susiję sutartiniai išpareigojimai turi būti nustatyti bagažo registravimo kvite, kuris išduodamas keleiviui.
2. Pagal 22 straipsnį tai, kad bagažo registravimo kvito nėra, jis neatitinka reikalavimų arba buvo pamestas, neturi įtakos susitarimų, susijusių su registruoto bagažo siuntimu, buvimui ar galiojimui; šie susitarimai ir toliau taikomi atsižvelgiant į šias Vienodąsias taisykles.
3. Bagažo registravimo kvitas yra *prima facie* įrodymas, kad bagažas buvo registruotas, ir jo vežimo sąlygų *prima facie* įrodymas.
4. Jei neįrodyta kitaip, laikoma, kad, vežėjui perėmus registruotą bagažą, jis buvo geros būklės, ir kad bagažo vienetų skaičius ir masė atitiko bagažo registravimo kvito įrašus.

17 straipsnis

Bagažo registravimo kvitas

1. Bendrosiose vežimo sąlygose nustatoma bagažo registravimo kvito forma ir turinys, taip pat kalba ir ženklai, kurie turi būti naudojami jį spausdinant ir išrašant. 7 straipsnio 5 dalis taikoma *mutatis mutandis*.
2. Į bagažo registravimo kvitą turi būti įrašoma ši informacija, ja neapsiribojant:
 - a) vežėjas arba vežėjai;
 - b) nuoroda, kad vežimas, nepaisant jokių prieštaraujančių išlygų, atliekamas pagal šias Vienodąsias taisykles; tai galima nurodyti naudojant akronimą CIV;
 - c) kitos nuorodos, būtinos siekiant įrodyti sutartinius išpareigojimus, susijusius su registruoto bagažo siuntimu, bei leidžiančios keleiviui pasinaudoti savo teisėmis pagal vežimo sutartį.
3. Gaudamas bagažo registravimo kvitą keleivis privalo įsitikinti, kad jis išduotas pagal jo nurodymus.

18 straipsnis

Registravimas ir vežimas

1. Jei Bendrosiose vežimo sąlygose nenumatyta kitaip, bagažas registruojamas tik pateikus bilietą, galiojantį bent iki bagažo paskirties vietos. Kitais atžvilgiais bagažas registruojamas pagal siuntimo vietoje galiojančias taisykles.
2. Jeigu Bendrosiose vežimo sąlygose numatoma, kad bagažą galima leisti vežti nepateikus bilieto, šių Vienodųjų taisyklių nuostatos, nustatančios su keleivio registruotu bagažu susijusias keleivio teises ir pareigas, taikomos registruoto bagažo siuntėjui *mutatis mutandis*.
3. Vežėjas gali siųsti registruotą bagažą kitu traukiniu ar kitos rūšies transportu ir kitu maršrutu, negu keleivio naudojamas maršrutas.

19 straipsnis

Registruoto bagažo vežimo mokesčių mokėjimas

Jei keleivis ir vežėjas nesusitarė kitaip, registruoto bagažo vežimo mokesčiai mokami registravimo metu.

20 straipsnis

Registruoto bagažo žymėjimas

Ant kiekvieno bagažo vieneto gerai matomoje vietoje keleivis privalo pakankamai patvariai ir įskaitomai nurodyti:

- a) savo vardą, pavardę ir adresą;
- b) paskirties vietą.

21 straipsnis

Teisė disponuoti registruotu bagažu

1. Jei aplinkybės leidžia ir jei taip nepažeidžiami muitinės ar kitų administracinės valdžios institucijų reikalavimai, keleivis gali reikalauti, kad bagažas būtų grąžintas siuntimo paskirties vietoje pateikus bagažo registravimo kvitą ir, jei to reikalaujama Bendrosiose vežimo sąlygose, bilietą.
2. Bendrosiose vežimo sąlygose gali būti kitų nuostatų dėl teisės disponuoti registruotu bagažu, visų pirma dėl paskirties vietos pakeitimų ir galimų finansinių pasekmių keleiviui.

22 straipsnis

Išdavimas

1. Registruotas bagažas išduodamas pateikus bagažo registravimo kvitą ir tam tikrais atvejais sumokėjus priklausančias sumas už siuntimą.

Vežėjas neprivalo, bet turi teisę patikrinti, ar kvito turėtojas turi teisę atsiimti bagažą.

2. Bagažo išdavimas priylgsta jo išdavimui bagažo registravimo kvito turėtojui, jei pagal paskirties vietoje galiojančius nurodymus:

- a) bagažas buvo perduotas muitinei ar įvežimo mokesčių tarnyboms jų patalpose ar sandėliuose, kai jie nėra vežėjo priežiūroje;
- b) gyvi gyvūnai buvo perduoti tretiesiems asmenims.

3. Bagažo registravimo kvito turėtojas gali reikalauti, kad bagažas būtų išduotas paskirties vietoje praėjus sutartam laikui ir tam tikrais atvejais – laikui, kurio reikia muitinės ir kitų administracinės valdžios institucijų operacijoms atlikti.

4. Nepateikus bagažo registravimo kvito, vežėjas privalo išduoti bagažą tik tam asmeniui, kuris įrodo turįs į jį teisę; jei pateiktas įrodymas pasirodo nepakankamas, vežėjas gali reikalauti užstato.

5. Bagažas išduodamas registravimo metu nurodytoje paskirties vietoje.

6. Bagažo registravimo kvito turėtojas, kuriam bagažas nebuvo išduotas, gali reikalauti, kad kvite būtų patvirtinta diena ir laikas, kada jis prašė išduoti bagažą pagal 3 dalį.

7. Teisę į bagažą turintis asmuo gali atsisakyti priimti bagažą, jei vežėjas nevykdo jo prašymo atlikti registruoto bagažo patikrinimą, kad būtų nustatyta įtariama žala.

8. Visais kitais atvejais bagažas išduodamas laikantis paskirties vietoje galiojančių nurodymų.

IV skyrius

Transporto priemonės

23 straipsnis

Vežimo sąlygos

Bendrųjų vežimo sąlygų specialiose nuostatose, reglamentuojančiose transporto priemonių vežimą, visų pirma nurodomos priėmimo vežti, registravimo, pakrovimo ir vežimo, iškrovimo ir išdavimo sąlygos bei keleivio pareigos.

24 straipsnis

Vežimo kvitas

1. Su transporto priemonių vežimu susijusios sutartinės pareigos turi būti nustatytos vežimo kvite, kuris išduodamas keleiviui. Vežimo kvitas gali būti keleivio bilieto dalis.

2. Bendrųjų vežimo sąlygų specialiose nuostatose, reglamentuojančiose transporto priemonių vežimą, nustatoma vežimo kvito forma ir turinys, taip pat kalba ir ženklai, kurie turi būti naudojami jį spausdinant ir išrašant. 7 straipsnio 5 dalis taikoma *mutatis mutandis*.

3. Į vežimo kvitą turi būti įrašoma ši informacija, ja neapsiribojant:

- a) vežėjas arba vežėjai;
- b) nuoroda, kad vežimas, nepaisant jokių prieštaraujančių išlygų, atliekamas pagal šias Vienodąsias taisykles; tai galima nurodyti naudojant akronimą CIV;
- c) kitos nuorodos, būtinos įrodant su transporto priemonių vežimu susijusius sutartinius įsipareigojimus, pagal kuriuos keleivis gali reikalauti pripažinti jo teises pagal vežimo sutartį.

4. Gavęs vežimo kvitą, keleivis privalo įsitikinti, kad jis buvo išrašytas pagal jo nurodymus.

25 straipsnis

Taikoma teisė

Atsižvelgiant į šio skyriaus nuostatas transporto priemonėms taikomos su bagažo vežimu susijusios III skyriaus nuostatos.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

VEŽĖJO ATSAKOMYBĖ

I skyrius

Atsakomybė keleivių mirties arba kūno sužalojimo atveju

26 straipsnis

Atsakomybės pagrindas

1. Vežėjas atsako už žalą, atsiradusią dėl keleivio mirties, kūno sužalojimo ar už bet kurią kitą fizinę ar psichinę žalą, kurią sukėlė su geležinkelio eksploatacija susijęs įvykis, kuris įvyko keleiviui esant traukinyje, jam įlipant į traukinį arba iš jo išlipant, neatsižvelgiant į tai, kokia geležinkelio infrastruktūra naudojama.
2. Vežėjas atleidžiamas nuo šios atsakomybės,
 - a) jei įvykį sukėlė su geležinkelio veikimu nesusijusios aplinkybės ir vežėjas, nepaisant to, kad ėmėsi tuo atveju konkrečiomis sąlygomis reikiamo atsargumo, negalėjo tų aplinkybių išvengti ir užkirsti kelio jų pasekmėms;
 - b) tokiu laipsniu, kiek įvykis įvyko dėl keleivio kaltės;
 - c) jei įvykį sukėlė trečiosios šalies elgesys ir vežėjas, nepaisant to, kad ėmėsi tuo atveju konkrečiomis sąlygomis reikiamo atsargumo, negalėjo tokio elgesio išvengti ir užkirsti kelio jo pasekmėms; tą pačią geležinkelio infrastruktūrą naudojanti kita įmonė nelaikoma trečiąja šalimi; tai neturi įtakos atgręžtinio reikalavimo teisei.
3. Jei įvykį sukėlė trečiojo asmens elgesys ir jei nepaisant to vežėjas nėra visiškai atleidžiamas nuo atsakomybės pagal 2 dalies c punktą, jis yra visiškai atsakingas pagal šias Vienodąsias taisykles, nepažeidžiant atgręžtinio reikalavimo teisių, kurias vežėjas gali panaudoti prieš trečiąjį asmenį.
4. Šios Vienodosios taisyklės neturi poveikio atsakomybei, kuri gali tekti vežėjui 1 dalyje nenumatytais atvejais.
5. Jei viena vežimo sutartimi reglamentuojamą vežimą vykdo paeiliui vežantys vežėjai, už keleivių mirtį ir kūno sužalojimą atsako vežėjas, pagal vežimo sutartį privalėjęs teikti vežimo, kurio metu įvyko įvykis, paslaugą. Kai šią paslaugą teikia ne vežėjas, o jį pavaduojantis vežėjas, abu vežėjai solidariai atsako pagal šias Vienodąsias taisykles.

27 straipsnis

Nuostolių atlyginimas mirties atveju

1. Keleivio mirties atveju atlyginami šie nuostoliai:
 - a) visos po mirties būtinos išlaidos, visų pirma kūno transportavimo ir laidotuvių išlaidos;
 - b) jei mirtis ištinka ne iš karto – 28 straipsnyje numatyti nuostoliai.
2. Jei dėl keleivio mirties asmenys, kuriuos jis turėjo arba būtų turėjęs teisinę pareigą išlaikyti, netenka paramos, šie nuostoliai tokiems asmenims taip pat kompensuojami. Asmenų, kuriuos keleivis išlaikė neturėdamas teisinės pareigos tai daryti, teisės iškelti ieškinį dėl nuostolių atlyginimo reglamentuoja nacionalinė teisė.

28 straipsnis

Nuostolių atlyginimas kūno sužalojimo atveju

Kūno sužalojimo ar kitos fizinės ar psichinės žalos keleiviui atveju atlyginami šie nuostoliai:

- a) visos būtinos išlaidos, visų pirma gydymo ir transportavimo išlaidos;
- b) finansiniai nuostoliai, patirti dėl visiško ar dalinio nedarbingumo arba dėl padidėjusių poreikių.

29 straipsnis

Kompensacija už kitokį kūno sužalojimą

Nacionalinėje teisėje turi būti nustatyta, ar vežėjas privalo atlyginti nuostolius už kitokį, k nei numatyta 27 ir 28 straipsniuose, kūno sužalojimą ir kokių laipsnių.

30 straipsnis

Nuostolių atlyginimo forma ir suma mirties ir kūno sužalojimo atveju

1. Nuostoliai pagal 27 straipsnio 2 dalį ir 28 straipsnio b punktą privalo būti atlyginami vienkartinę išmoką. Tačiau jei pagal nacionalinę teisę leidžiama mokėti anuitetą, nuostoliai atlyginami šia forma, jei to prašo sužalotas keleivis arba 27 straipsnio 2 dalyje minėti teisę į nuostolių atlyginimą turintys asmenys.

2. Pagal 1 dalį atlyginamų nuostolių suma nustatoma pagal nacionalinę teisę. Tačiau Vienodųjų taisyklių tikslais nustatoma vienkartinės išmokos arba ją atitinkančio metinio anuiteto viršutinė riba vienam keleiviui – 175 000 apskaitos vienetų, kai nacionalinėje teisėje numatyta mažesnė už šią sumą viršutinė riba.

31 straipsnis

Kitos transporto rūšys

1. Atsižvelgiant į 2 dalį, su vežėjo atsakomybe keleivių mirties arba kūno sužalojimo atveju susijusios nuostatos netaikomos tuo atveju, kai žala atsiranda vežimo metu, kuris pagal vežimo sutartį nebuvo vežimas geležinkeliu.

2. Tačiau kai geležinkelio transporto priemonės keliamos keltu, su atsakomybe keleivių mirties arba kūno sužalojimo atveju susijusios nuostatos taikomos tada, kai 26 straipsnio 1 dalyje ir 33 straipsnio 1 dalyje minėti žala atsiranda dėl su geležinkelio veikimu susijusio įvykio, įvykusio tuo metu, kai keleivis buvo minėtoje geležinkelio transporto priemonėje, į ją lipo ar iš jos išlipo.

3. Kai dėl išskirtinių aplinkybių geležinkelio veikimas laikinai sustabdomas ir keleiviai vežami kitos rūšies transportu, vežėjas atsako pagal šias Vienodąsias taisykles.

II skyrius

Atsakomybė tvarkaraščio nesilaikymo atveju

32 straipsnis

Atsakomybė traukinių atšaukimo, vėlavimo arba praleisto persėdimo atveju

1. Vežėjas yra atsakingas už nuostolius ar žalą, kurią keleivis patiria, nes dėl traukinio atšaukimo, vėlavimo arba praleisto persėdimo jis negali toliau tęsti kelionės tą pačią dieną arba esamomis aplinkybėmis iš jo negali būti pagrįstai reikalaujama tęsti kelionę tą pačią dieną. Nuostolius sudaro pagrįstos apgyvendinimo išlaidos ir pagrįstos informuojant keleivio laukiančius asmenis patirtos išlaidos.

2. Vežėjas atleidžiamas nuo atsakomybės, kai traukinių atšaukimo, vėlavimo arba praleisto persėdimo priežastis yra viena iš šių priežasčių:

- a) su geležinkelio veikimu nesusijusios aplinkybės, kurių vežėjas, nepaisant to, kad ėmėsi tuo atveju konkrečiomis sąlygomis reikiamo atsargumo, negalėjo išvengti ir užkirsti kelio jų pasekmėms;
- b) keleivio kaltė; arba
- c) trečiosios šalies elgesys, kurio vežėjas, nepaisant to, kad ėmėsi tuo atveju konkrečiomis sąlygomis reikiamo atsargumo, negalėjo išvengti ir užkirsti kelio jo pasekmėms; tą pačią geležinkelio infrastruktūrą naudojanti kita įmonė nelaikoma trečiąja šalimi; tai neturi įtakos atgręžtinio reikalavimo teisei.

3. Nacionalinėje teisėje turi būti nustatyta, ar vežėjas privalo atlyginti 1 dalyje nenumatytus nuostolius ir kokių laipsnių. Ši nuostata nepažeidžia 44 straipsnio.

III skyrius

Atsakomybė už rankinį bagažą, gyvūnus, registruotą bagažą ir transporto priemones

1 SKIRSNIS

Rankinis bagažas ir gyvūnai

33 straipsnis

Atsakomybė

1. Keleivių mirties ar kūno sužalojimo atveju vežėjas taip pat atsako už žalą, atsiradusią dėl visiško ar dalinio daiktų, kuriuos keleivis dėvėjo arba vežėsi kaip rankinį bagažą, praradimą ar sugadinimą; tai taip pat taikoma gyvūnams, kuriuos keleivis vežėsi kartu. 26 straipsnis taikomas *mutatis mutandis*.

2. Kitais atvejais vežėjas neatsako už visišką ar dalinį daiktų, rankinio bagažo ar gyvūnų praradimą ar jiems padarytą žalą, už kurių priežiūrą yra atsakingas keleivis pagal 15 straipsnį, jei praradimo ar žalos priežastis nėra vežėjo kaltė. IV antraštinės dalies kiti straipsniai, išskyrus 51 straipsnį, ir VI antraštinė dalis šiuo atveju netaikoma.

34 straipsnis

Nuostolių atlyginimo riba daiktų praradimo arba sugadinimo atveju

Kai vežėjas yra atsakingas pagal 33 straipsnio 1 dalį, jis privalo sumokėti kompensaciją, kuri negali būti didesnė kaip 1 400 apskaitos vienetų vienam keleiviui.

35 straipsnis

Atsakomybės netaikymas

Vežėjas neatsako už keleiviui padarytą žalą tuo atveju, kai keleivis neįvykdo muitinės ar kitų administracinių institucijų reikalaujamų formalumų.

2 SKIRSNIS

Registruotas bagažas

36 straipsnis

Atsakomybės pagrindas

1. Vežėjas atsako už žalą, atsiradusią dėl visiško ar dalinio registruoto bagažo praradimo ar sugadinimo laikotarpiu nuo momento, kai bagažą perėmė vežėjas, iki išdavimo momento, taip pat dėl pavėluoto išdavimo.
2. Vežėjas atleidžiamas nuo atsakomybės tokiu laipsniu, koku bagažo praradimas ar sugadinimas įvyko arba išdavimas vėlavo dėl keleivio nurodymo, bet ne dėl vežėjo kaltės; dėl registruoto bagažo vidinio defekto arba dėl aplinkybių, kurių vežėjas negalėjo išvengti ir užkirsti kelio jų pasekmėms;
3. Vežėjas atleidžiamas nuo šios atsakomybės tokiu laipsniu, koku žala atsiranda dėl ypatingos rizikos, būdingos vienai ar kelioms iš šių aplinkybių:
 - a) pakuotės nebuvimas ar netinkamumas;
 - b) ypatingas bagažo pobūdis;
 - c) vežimui nepriimtinių daiktų bagažo siuntimas.

37 straipsnis

Įrodinėjimo pareiga

1. Pareigą įrodyti, kad bagažas prarastas, sugadintas arba buvo vėluojama jį išduoti dėl vienos iš 36 straipsnio 2 dalyje nurodytos priežasties, turi vežėjas.
2. Kai vežėjas nustato, kad atsižvelgus į aplinkybes konkrečiu atveju žala galėjo atsirasti dėl kurio nors ar keleto 36 straipsnio 3 dalyje nurodytų rizikos aplinkybių, laikoma, kad ji dėl to ir atsirado. Tačiau į žalos atlyginimą teisę turintis asmuo turi teisę įrodyti, kad žala visiškai arba iš dalies atsirado ne dėl kurios nors iš tų rizikos aplinkybių.

38 straipsnis

Paeiliui vežantys vežėjai

Jei viena vežimo sutartimi reglamentuojamą vežimą paeiliui vykdo keli vežėjai, kiekvienas vežėjas, perimdamas bagažą su bagažo registravimo kvitu ar transporto priemonę su vežimo kvitu, siųsdami bagažą ar veždami transporto priemones tampa vežimo sutarties šalimi ir vadovaujasi bagažo registravimo kvite arba vežimo kvite nurodytomis sąlygomis bei prisiima su tuo susijusias pareigas. Šiuo atveju kiekvienas vežėjas atsako už vežimą visu maršrutu iki išdavimo.

39 straipsnis

Pavadojantis vežėjas

1. Vežėjas yra atsakingas už visą vežimą ir tuo atveju, kai jis visiškai ar iš dalies paveda vykdyti vežimą pavadojančiam vežėjui, nepaisant to, ar jis naudojasi vežimo sutartyje numatyta teise tai daryti.
2. Visos šių Vienodųjų taisyklių nuostatos, kurios reglamentuoja vežėjo atsakomybę, taikomos ir pavadojančio vežėjo atsakomybei už jo vykdomą vežimą. Tuo atveju, jei darbuotojams ar kitiems asmenims, kurių paslaugomis vykdydamas vežimą naudojasi pavadojantis vežėjas, iškeliamas ieškinys, taikomi 48 ir 52 straipsniai.
3. Bet koks specialus susitarimas, pagal kurį vežėjas prisiima šiomis Vienodosiomis taisyklėmis nenustatytas pareigas arba atsisako šiomis Vienodosiomis taisyklėmis suteiktų teisių, neturi galios pavadojančiam vežėjui, kuris jo aiškiai ir raštu nepatvirtino. Nepaisant to, ar pavadojantis vežėjas patvirtino tokį specialų susitarimą, vežėjui ir toliau yra privalomos pagal jį atsirandančios pareigos ir teisių atsakymas.
4. Tais atvejais ir tokiu laipsniu, kuriuo atsako tiek vežėjas, tiek pavadojantis vežėjas, jie atsako solidariai.

5. Kompensacijos, kurią turi išmokėti vežėjas, pavaiduojantis vežėjas ir jų darbuotojai bei kiti asmenys, kurių paslaugomis jie naudojami vykdydami vežimą, bendra suma negali viršyti šiose Vienodosiose taisyklėse nustatytų ribų.
6. Šiuo straipsniu nepažeidžiamos vežėjo ir pavaiduojančio vežėjo tarpusavio atgėžtinio reikalavimo teisės.

40 straipsnis

Bagažo praradimo prezumpcija

1. Teisę į žalos atlyginimą praradus bagažą turintis asmuo, nereikalaujant pateikti daugiau įrodymų, gali laikyti, kad bagažo vienetas yra prarastas, kai jis neišduodamas ar jam neatiduodamas per keturiolika dienų nuo prašymo išduoti bagažą pateikimo pagal 22 straipsnio 3 dalį.
2. Jei prarastu laikomas bagažo vienetas atsiranda per vienerius metus nuo prašymo išduoti bagažą pateikimo, vežėjas privalo pranešti teisę į bagažą turinčiam asmeniui, jei žinomas arba gali būti nustatytas jo adresas.
3. Gavęs 2 dalyje nurodytą pranešimą, per trisdešimt dienų teisę į bagažą turintis asmuo gali pareikalauti jam išduoti tą bagažo vieneta. Tuo atveju jis privalo sumokėti už bagažo vieneto pervežimą iš siuntimo paskirties vietos į išdavimo vietą bei grąžinti gautą kompensaciją, tam tikrais atvejais atskaičius visas įskaičiuotas išlaidas. Nepaisant to, jis išlaiko teisę reikalauti 43 straipsnyje nustatytos kompensacijos už pavėluotą išdavimą.
4. Jei per 3 dalyje nurodytą laikotarpį nepareikalaujama išduoti atsiradusio bagažo vieneto arba jei jis atsiranda praėjus daugiau kaip vieneriems metams nuo prašymo išduoti bagažą pateikimo, vežėjas jį pašalina pagal bagažo vieneto buvimo vietoje galiojančius įstatymus ir nurodymus.

41 straipsnis

Kompensacija už prarastą bagažą

1. Jei registruotas bagažas prarastas visas ar iš dalies, vežėjas privalo, nemokėdamas jokių kitų žalos atlyginimų, sumokėti:
 - a) jei patirtos žalos dydis įrodytas – tam dydžiui lygią kompensaciją, bet ne didesnę kaip 80 apskaitos vienetų vienam trūkstamam bruto masės kilogramui arba 1 200 apskaitos vienetų vienam bagažo vienetai;
 - b) jei patirtos žalos dydis nėra įrodytas – iš anksto sutartą kompensaciją, lygią 20 apskaitos vienetų vienam trūkstamam bruto masės kilogramui arba 300 apskaitos vienetų vienam bagažo vienetai.

Kompensavimo už prarasto bagažo kilogramą ar vieneta metodas nustatomas Bendrosiose vežimo sąlygose.

2. Papildomai vežėjas privalo padengti bagažo vežimo mokestį ir kitas sumokėtas sumas, susijusias su prarasto bagažo vieneto vežimu, bei jau sumokėtus maito ir akcizo mokesčius.

42 straipsnis

Kompensacija už sugadinatą bagažą

1. Registruoto bagažo sugadinimo atveju vežėjas privalo sumokėti kompensaciją, lygią bagažo vertės sumažėjimui, nemokėdamas jokių kitų žalos atlyginimų.
2. Kompensacija neturi viršyti:
 - a) jei dėl sugadinimo sumažėjo viso bagažo vertė – sumos, kuri būtų mokama visiško praradimo atveju;
 - b) jei dėl sugadinimo sumažėjo tik bagažo dalies vertė – sumos, kuri būtų mokama tos bagažo dalies praradimo atveju.

43 straipsnis

Kompensacija už pavėlavimą pristatant

1. Pavėlavimo pristatant registruotą bagažą atveju vežėjas turi sumokėti už kiekvieną dvidešimt keturių valandų laikotarpį po to, kai buvo pareikalauta pristatyto bagažo, bet ne daugiau kaip už keturiolika dienų:
 - a) jei teisę į bagažą turintis asmuo įrodo, kad dėl to patyrė žalą, – kompensaciją, lygią žalos dydžiui, daugiausiai 0,80 apskaitos vieneto už bagažo bruto masės kilogramą arba 14 apskaitos vienetų už pavėluotai pristatyto bagažo vieneta;
 - b) jei teisę į bagažą turintis asmuo neįrodo, kad dėl to patyrė žalą – žalos atlyginimą, mokant 0,14 apskaitos vieneto už bagažo bruto masės kilogramą arba 2,80 apskaitos vienetų už pavėluotai pristatyto bagažo vieneta.

Kompensavimo už prarasto bagažo kilogramą ar vieneta metodai nustatomi Bendrosiose vežimo sąlygose.

2. Viso bagažo praradimo atveju 1 dalyje numatyta kompensacija nemokama kaip priedas prie kompensacijos, numatytos 41 straipsnyje.
3. Dalies bagažo praradimo atveju 1 dalyje numatyta kompensacija mokama už neprarastą bagažo dalį.
4. Žalos bagažui atveju, jei ta žala padaryta ne dėl pavėluoto pristatymo, 1 dalyje nurodyta kompensacija tam tikrais atvejais mokama kaip priedas prie kompensacijos, numatytos 42 straipsnyje.
5. Visa kompensacija, numatyta 1 dalyje kartu su mokesčiu pagal 41 ir 42 straipsnius, jokių atveju negali viršyti kompensacijos, kuri būtų mokama viso bagažo praradimo atveju.

3 SKIRSNIS

Transporto priemonės

44 straipsnis

Kompensacija už vėlavimą

1. Vėlavimo pakrauti atveju dėl priežasčių, susijusių su vežėju, arba vėlavimo pristatyti transporto priemonę atveju vežėjas turi, jei teisę į bagažą turintis asmuo įrodo, kad dėl to jis patyrė žalą, mokėti kompensaciją, neviršijančią užmokesčio už vežimą sumos.
2. Jeigu vėlavimo pakrauti atveju dėl priežasčių, susijusių su vežėju, teisę į bagažą turintis asmuo nusprendžia nebevykdyti vežimo sutarties, jam turi būti grąžintas užmokestis už vežimą. Be to, teisę į bagažą turintis asmuo gali, jeigu jis įrodo, kad dėl vėlavimo patirta žalos, reikalauti kompensacijos, neviršijančios užmokesčio už vežimą.

45 straipsnis

Kompensacija transporto priemonės praradimo atveju

Visos transporto priemonės ar jos dalies praradimo atveju teisę į transporto priemonę turinčiam asmeniui mokama kompensacija už įrodytą žalą apskaičiuojama remiantis įprastine transporto priemonės verte. Ji neturi viršyti 8 000 apskaitos vienetų. Pakrauta arba nepakrauta priekaba laikoma atskira transporto priemone.

46 straipsnis

Atsakomybė dėl kitų daiktų

1. Dėl daiktų, paliktų transporto priemonėse ar prie transporto priemonės pritvirtintose bagažinėse (pvz., skirtose vežti bagažui ar slidėms), vežėjas atsako tik už žalą, kuri patiriama dėl jo kaltės. Visa mokama kompensacija neviršija 1 400 apskaitos vienetų.
2. Daiktų, patalpintų transporto priemonės išorėje, įskaitant 1 dalyje nurodytas bagažines, atžvilgiu vežėjas atsako už išorėje laikomus daiktus tik jeigu įrodoma, kad žala patiriama dėl veiksmų ar neveikimo, kuriuos vežėjas vykdė tyčia siekdamas padaryti žalos arba neatsargiai, žinodamas, kad tokia žala galima.

47 straipsnis

Taikoma teisė

Atsižvelgiant į šio skirsnio nuostatas transporto priemonėms taikomos su atsakomybe dėl bagažo susijusios 2 skirsnio nuostatos.

IV skyrius

Bendrosios nuostatos

48 straipsnis

Teisės įvesti atsakomybės apribojimus praradimas

Šiose Vienodosiose taisyklėse numatyti atsakomybės apribojimai, taip pat nacionalinės teisės aktų nuostatos, ribojančios kompensavimą nustatyto dydžio išmoka, netaikomos, kai įrodoma, kad žala patirta dėl veiksmų ar neveikimo, kuriuos vežėjas vykdė tyčia siekdamas padaryti žalos arba neatsargiai, žinodamas, kad tokia žala galima.

49 straipsnis

Konvertavimas ir palūkanos

1. Kai apskaičiuojant kompensaciją reikia konvertuoti sumas, išreikštas užsienio valiuta, konvertuojama pagal keitimo kursą, taikomą kompensacijos mokėjimo dieną ir toje vietoje.
2. Teisę į žalos atlyginimą turintis asmuo gali reikalauti palūkanų nuo kompensacijos – penkių procentų per metus, skaičiuojant nuo 55 straipsnyje numatytos reikalavimo pateikimo dienos arba, jeigu toks reikalavimas nebuvo pateiktas, – nuo tada, kai buvo pradėtas teisminis nagrinėjimas.

3. Tačiau kompensacijos mokėjimo pagal 27 ir 28 straipsnius atveju palūkanos gali priaugti tik nuo tos datos, kurią atsitiko įvykiai, susiję su kompensacijos sumos įvertinimu, jeigu ši data yra vėlesnė už reikalavimo pateikimo datą ar datą, kai buvo pradėtas teisminis nagrinėjimas.

4. Bagažo atveju palūkanos mokamos tik tada, jei kompensacija viršija 16 apskaitos vienetų už bagažo registravimo kvitą.

5. Bagažo atveju, jeigu teisę į bagažą turintis asmuo per tinkamą jam suteiktą laiką nepateikia vežėjui patvirtinamųjų dokumentų, kurie būtini, kad būtų galutinai nustatyta pagal reikalavimą mokėtina suma, palūkanos negali priaugti per laikotarpį nuo to momento, kai baigiasi suteiktas laikas, iki tada, kai iš tikrųjų pateikiami dokumentai.

50 straipsnis

Atsakomybė branduolinių incidentų atveju

Pagal šias Vienodąsias taisykles vežėjas atleidžiamas nuo atsakomybės už žalą, atsiradusią dėl branduolinio incidento, kai branduolinio įrenginio valdytojas ar kitas jį pavaduojantis asmuo yra atsakingas už žalą pagal valstybės įstatymus ir taisykles, reglamentuojančias atsakomybę branduolinės energijos srityje.

51 straipsnis

Asmenys, už kuriuos yra atsakingas vežėjas

Vežėjas atsako už savo darbuotojus ir kitus asmenis, kurių paslaugomis jis naudojasi teikdamas vežimo paslaugas, kai šie darbuotojai ir kiti asmenys veikia savo įgaliojimų ribose. Geležinkelio infrastruktūros, kuria naudojantis vykdomas vežimas, valdytojai laikomi asmenimis, kurių paslaugomis vežėjas naudojasi teikdamas vežimo paslaugas.

52 straipsnis

Kiti ieškiniai

1. Visais atvejais, kai taikomos šios Vienodosios taisyklės, bet koks su atsakomybe susijęs ieškinys bet koku pagrindu gali būti pareikštas vežėjui tik pagal šiose Vienodosiose taisyklėse nustatytas sąlygas ir apribojimus.

2. Tas pats galioja bet kokio ieškinio darbuotojams ir kitiems asmenims, už kuriuos vežėjas atsako pagal 51 straipsnio nuostatas, atveju.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

KELEIVIO ATSAKOMYBĖ

53 straipsnis

Specialūs atsakomybės principai

Keleivis atsakingas vežėjui už žalą:

a) padarytą jam nesilaikant jo pareigų pagal

1. 10, 14 ir 20 straipsnius;
2. Bendrosiose vežimo sąlygose išdėstytas specialias nuostatas dėl transporto priemonių vežimo; arba
3. reglamentą dėl pavojingų krovinių tarptautinio vežimo geležinkeliais (RID); arba

b) patirtą dėl jo vežamų daiktų ar gyvūnų,

nebent jis įrodo, kad žala buvo patirta dėl aplinkybių, kurių jis negalėjo išvengti, ir dėl pasekmių, kurioms jis negalėjo užkirsti kelio, nepaisant to, kad jis buvo atidus kaip to reikalaujama iš sąžiningo keleivio. Ši nuostata neturi poveikio vežėjo atsakomybei pagal 26 straipsnį ir 33 straipsnio 1 dalį.

VI ANTRAŠTINĖ DALIS

TEISIŲ GYNIMAS

54 straipsnis

Dalinio praradimo ar sugadinimo nustatymas

1. Jei vežėjas nustato arba laiko, kad vežėjo atsakomybe vežamas daiktas (bagažas, transporto priemonė) iš dalies prarastas ar sugadintas, arba jei taip tvirtina teisę į žalos atlyginimą turintis asmuo, vežėjas privalo nedelsdamas, jei įmanoma dalyvaujant tam asmeniui, surašyti protokolą, kuriame būtų pagal žalos pobūdį nurodyta daikto būklė ir, kiek tai įmanoma, nurodytas žalos dydis, jos atsiradimo priežastys ir laikas.

2. Protokolo kopija nemokamai pateikiama teisę į žalos atlyginimą turinčiam asmeniui.
3. Jeigu teisę į žalos atlyginimą turintis asmuo nepritaria protokole pateiktiems duomenims, jis gali prašyti, kad bagažo ar transporto priemonės būklę ir žalos priežastis bei apimtį įvertintų ekspertas, kurį paskiria vežimo sutarties šalys arba teismas. Procedūrą, kurios reikia laikytis, reglamentuoja valstybės, kurioje toks įvertinimas daromas, teisės aktai ir taisyklės.

55 straipsnis

Reikalavimai

1. Reikalavimai, susiję su vežėjo atsakomybe keleivių mirties ar asmens sužalojimo atvejais, turi būti siunčiami raštu vežėjui, kuriam gali būti pareikštas ieškinys. Vežimo, dėl kurio sudaryta viena sutartis ir kurį keli vežėjai vykdo paeiliui, atveju reikalavimai taip pat gali būti siunčiami pirmajam arba paskutiniajam vežėjui, taip pat vežėjui, kurio pagrindinė verslo vieta ar filialas, ar agentūra, kuri sudarė vežimo sutartį, yra valstybėje, kurioje yra keleivio gyvenamoji vieta arba kur jis paprastai gyvena.
2. Kiti reikalavimai, susiję su vežimo sutartimi, turi būti siunčiami raštu vežėjui, nurodytam 56 straipsnio 2 ir 3 dalyse.
3. Pateikiami dokumentų, kurie, teisę į žalos atlyginimą turinčio asmens manymu, yra tinkami pateikti kartu su reikalavimu, originalai arba kopijos, prireikus, jeigu vežėjas to reikalauja – tinkamai patvirtintos kopijos. Tenkinant reikalavimą, vežėjas gali reikalauti grąžinti bilietą, bagažo registracijos kvitą ir vežimo kvitą.

56 straipsnis

Vežėjai, kuriems galima pareikšti ieškinį

1. Ieškinys dėl vežėjo atsakomybės keleivių mirties ar asmens sužalojimo atvejais, gali būti pareikštas tik vežėjui, kuris yra atsakingas pagal 26 straipsnio 5 dalį.
2. Atsižvelgiant į 4 dalį kiti keleivių ieškiniai, paremti vežimo sutartimi, gali būti pareikšti tik pirmajam vežėjui, paskutiniajam vežėjui arba vežėjui, kuris vykdo tą vežimo dalį, kurioje atsitiko įvykis, dėl kurio pradėtas nagrinėjimas.
3. Jeigu vežimo, kurį paeiliui vykdo vežėjai, atveju vežėjas, kuris turi pristatyti bagažą ar transporto priemonę, yra su jo sutikimu įrašytas į bagažo registracijos kvitą ar vežimo kvitą, ieškinys jam gali būti pareikštas laikantis 2 straipsnio net tuo atveju, jeigu jis negavo bagažo ar transporto priemonės.
4. Ieškinys dėl pagal vežimo sutartį sumokėtos sumos padengimo gali būti pareikštas vežėjui, kuris gavo tą sumą, arba vežėjui, kurio vardu ta suma buvo gauta.
5. Ieškinius galima pareikšti 2 ir 4 dalyse nenurodytiems vežėjams, jeigu tie ieškiniai pareiškiami kaip priešieškiniai ar prieštaravimai toje pačioje byloje, kuri iškelta dėl pagrindinio reikalavimo dėl tos pačios vežimo sutarties.
6. Tiek, kiek šios Vienodosios taisyklės taikomos pavaduojančiam vežėjui, ieškinys gali būti pareikštas ir jam.
7. Jeigu ieškovas gali pasirinkti kurį nors iš keleto vežėjų, jo teisė rinktis išnyksta, kai tik jis pareiškia ieškinį vienam iš jų; tai taikoma ir tada, kai ieškovas gali rinktis iš vieno ar keleto vežėjų ir iš pavaduojančio vežėjo.

58 straipsnis

Teisės pareikšti ieškinį mirties arba kūno sužalojimo atveju išnykimas

1. Bet kokia turinčio teisę asmens teisė pareikšti ieškinį dėl vežėjo atsakomybės keleivių mirties arba kūno sužalojimo atveju išnyksta, jei turintis teisę asmuo per dvyliką mėnesių nuo tada, kai sužinojo apie žalą, vienam iš vežėjų, kuriam pagal 55 straipsnio 1 dalį gali būti pateikiamas reikalavimas, nepraneša apie keleivį ištikusį nelaimingą atsitikimą. Tais atvejais, kai turintis teisę asmuo žodžiu praneša vežėjui apie nelaimingą atsitikimą, vežėjas pateikia tokiam asmeniui patvirtinimą apie tokį pranešimą žodžiu.
2. Tačiau teisė pareikšti ieškinį neišnyksta, jei:
 - a) per 1 dalyje numatytą terminą turintis teisę asmuo pateikė reikalavimą vienam iš 55 straipsnio 1 dalyje nurodytų vežėjų;
 - b) per 1 dalyje nustatytą terminą atsakingas vežėjas apie keleivį ištikusį nelaimingą atsitikimą sužinojo koku nors kitu būdu;

- c) pranešimas apie nelaimingą atsitikimą nebuvo pateiktas arba buvo pateiktas pavėluotai dėl aplinkybių, nepriklausančių nuo turinčio teisę asmens;
- d) turintis teisę asmuo įrodo, kad nelaimingas atsitikimas įvyko dėl vežėjo kaltės.

59 straipsnis

Teisės pareikšti su bagažo vežimu susijusį ieškinį išnykimas

1. Turinčiam teisę asmeniui priėmus bagažą išnyksta visos teisės vežėjui pareikšti su bagažo vežimo sutartimi susijusį ieškinį dalies bagažo praradimo, bagažo sugadinimo ar vėlavimo pristatant bagažą atveju.
2. Tačiau teisė pareikšti ieškinį neišnyksta:
 - a) dalies bagažo praradimo atveju arba bagažo sugadinimo atveju, jei
 1. bagažo praradimas ar bagažo sugadinimas buvo patvirtintas pagal 54 straipsnį iki turinčiam teisę asmeniui atsiimant bagažą;
 2. patvirtinimas, kuris turėjo būti atliktas pagal 54 straipsnį, nebuvo atliktas vien dėl vežėjo kaltės;
 - b) iš išorės nepastebimos žalos atveju, kai turintis teisę asmuo tai pastebėjo tik priėmęs bagažą, jei jis
 1. prašo nustatyti žalos faktą pagal 54 straipsnį iš karto po to, kai pastebėjo žalą, bet ne vėliau nei per tris dienas nuo bagažo priėmimo; ir
 2. jei jis įrodo, kad žala atsirado laikotarpiu nuo tada, kai bagažą priėmė vežėjas, iki bagažo pristatymo;
 - c) pavėlavimo pristatyti bagažą atveju, jei turintis teisę asmuo per dvidešimt vieną dieną vieno iš 56 straipsnio 3 dalyje nurodytų vežėjų pareikalavo pripažinti jo teises;
 - d) jei turintis teisę asmuo įrodo, kad žala atsirado dėl vežėjo kaltės.

60 straipsnis

Ieškinio senaties terminai

1. Ieškinio senaties terminai ieškiniams dėl žalos atlyginimo remiantis vežėjo atsakomybe keleivių mirties ar kūno sužalojimo atveju pateikti yra:
 - a) keleiviams – treji metai nuo kitos dienos po įvykio;
 - b) kitiems turintiems teisę asmenims – treji metai nuo kitos dienos po keleivio mirties dienos neviršijant penkerių metų laikotarpio nuo kitos dienos po įvykio.
 2. Ieškinio senaties terminas kitiems ieškiniams, susijusiems su vežimo sutartimi, yra vieneri metai. Tačiau tais atvejais, kai žala atsiranda dėl veiksmų ar neveikimo, kuriuos vežėjas vykdė tyčia siekdamas, kad būtų padaryta žala, arba neatsargiai, žinodamas, kad tokia žala gali būti padaryta, taikomas dvejų metų ieškinio senaties terminas.
 3. 2 dalyje numatytas ieškinio senaties terminas pradedamas skaičiuoti:
 - a) dėl kompensacijos praradus visą bagažą – nuo keturioliktos dienos pasibaigus 22 straipsnio 3 dalyje nustatytam terminui;
 - b) dėl kompensacijos praradus dalį bagažo, sugadinus bagažą ar pavėlavus jį pristatyt i– nuo pristatymo dienos;
 - c) visais kitais atvejais, susijusiais su keleivių vežimu – nuo paskutinės bilieto galiojimo dienos.
- Diena, nuo kurios pradedamas skaičiuoti ieškinio senaties terminas, nėra įskaitoma į šį terminą.
4. [...]
 5. [...]
 6. Ieškinio senaties terminų sustabdymą ir nutraukimą reglamentuoja nacionalinė teisė.

VII ANTRAŠTINĖ DALIS

VEŽĖJŲ TARPUSAVIO SANTYKIAI

61 straipsnis

Užmokesčio už vežimą pasidalinimas

1. Vežėjas, surinkęs arba turėjęs surinkti užmokesį už vežimą, atitinkamiems vežėjams privalo sumokėti atitinkamas to užmokesčio dalis. Mokėjimo būdai nustatomi tarp vežėjų sudarytoje sutartyje.
2. 6 straipsnio 3 dalis, 16 straipsnio 3 dalis ir 25 straipsnis taip pat taikomi paeiliui vežančių vežėjų tarpusavio santykiams.

62 straipsnis

Atgręžtinio reikalavimo teisė

1. Vežėjas, pagal šias Vienodąsias taisykles sumokėjęs kompensaciją, turi atgręžtinio reikalavimo teisę išsiieškoti kompensaciją iš kitų vežime dalyvavusių vežėjų pagal šias nuostatas:
 - a) žalą padaręs vežėjas už ją atsako vienasmeniškai;
 - b) kai žala atsirado dėl kelių vežėjų kaltės, kiekvienas iš jų atsako už savo padarytą žalą; jei negalima taip atskirti, kompensacija tarp jų paskirstoma laikantis c punkto nuostatos;
 - c) jei negalima įrodyti, dėl kurio iš vežėjų kaltės buvo padaryta žala, mokėtina kompensacijos suma padalinama visiems vežime dalyvavusiems vežėjams, išskyrus tuos, kurie įrodo, kad žala buvo padaryta ne dėl jų kaltės; mokėtina kompensacijos suma yra proporcinga atitinkamoms jų gautoms užmokesčio už vežimą dalims.
2. Vieno iš vežėjų nemokumo atveju nesumokėta kompensacijos suma, kurią jis turėjo sumokėti, padalinama visiems kitiems vežime dalyvavusiems vežėjams proporcingai jų gautoms užmokesčio už vežimą dalims.

63 straipsnis

Atgręžtinio reikalavimo teisės įgyvendinimo tvarka

1. Vežėjas, kuriam pateikiamas atgręžtinis reikalavimas, negali ginčyti pagal 62 straipsnį atgręžtinio reikalavimo teisę įgyvendinančio vežėjo sumokėtos kompensacijos sumos teisėtumo, jei kompensaciją nustatė teismas ir kai pirmiau šiam vežėjui, kuriam tinkamai buvo pranešta apie procesą, buvo sudaryta galimybė dalyvauti šiame procese. Teismas, kuriam pateiktas pagrindinis ieškinys, nustato terminą iki kurio turi būti pranešta apie procesą ir iki kurio vežėjas turi teisę prisijungti prie proceso.
2. Atgręžtinio reikalavimo teisę įgyvendinantis vežėjas privalo viename ir tame pačiame procese pateikti savo reikalavimą visiems vežėjams, su kuriais jam nepavyko susitarti. To nepadaręs jis netenka atgręžtinio reikalavimo teisės tų vežėjų, prieš kuriuos jis nepradėjo proceso, atžvilgiu.
3. Teismas vienu ir tuo pačiu sprendimu nusprendžia dėl visų jam pateiktų atgręžtinių reikalavimų.
4. Atgręžtinio reikalavimo teisę norintis įgyvendinti vežėjas gali pateikti ieškinį teismui toje valstybėje, kurios teritorijoje yra vieno iš vežime dalyvaujančių vežėjų pagrindinė verslo vieta arba vežimo sutartį sudaręs filialas ar agentūra.
5. Kai ieškinys privalo būti pateikiamas prieš keletą vežėjų, ieškovu esantis vežėjas turi teisę pasirinkti teismą, kuriam jis pateiks ieškinį, iš teismų, kurie turi tokią teisę pagal 4 dalį.
6. Bylos dėl atgręžtinio reikalavimo negali būti sujungtos į vieną bylą su bylomis dėl kompensacijų, kurias iškelė pagal vežimo sutartį teisę turintis asmuo.

64 straipsnis

Susitarimai dėl atgręžtinio reikalavimo teisės

Vežėjai gali sudaryti susitarimus, pagal kuriuos nukrypstama nuo 61 ir 62 straipsnių.

II PRIEDAS

MINIMALI INFORMACIJA, KURIĄ PRIVALO PATEIKTI GELEŽINKELIO ĮMONĖS IR (ARBA) BILJETŲ PARDAVĖJAI**I dalis. Informacija prieš kelionę**

Bendros sutarčiai taikomos sąlygos

Greičiausios kelionės tvarkaraščiai ir sąlygos

Pigiausios kelionės tvarkaraščiai ir sąlygos

Prieinamumas, prieigos sąlygos ir patogumai traukinyje, skirti neįgaliesiems ir ribotos judėsenos asmenims
Prieinamumas ir prieigos sąlygos keleiviams, turintiems dviračius

Galimybė gauti vietą rūkymui ar ne rūkymui skirtose vietose, pirmos ir antros klasės vagonuose bei vagonuose su miegamosiomis vietomis ir miegamuosiuose vagonuose

Visi veiksmai, kurie galėtų sutrikdyti ar suvėlinti paslaugas

Galimybė naudotis traukinyje teikiamomis paslaugomis

Prašymo dėl prarasto bagažo pateikimo tvarka

Skundų pateikimo tvarka

II dalis. Informacija kelionės metu

Traukinyje teikiamos paslaugos

Kita stotelė

Vėlavimas

Pagrindinės jungtys

Apsaugos ir saugumo klausimai

*III PRIEDAS***BŪTINI PASLAUGOS KOKYBĖS STANDARTAI**

Informacija ir bilietai

Paslaugų teikimo punktualumas ir pagrindiniai principai, kaip elgtis nutrūkus paslaugų tiekimui

Paslaugų atšaukimas

Riedmenų ir stoties patalpų švara (oro kokybė vagonuose, sanitarinių įrenginių higiena ir kt.)

Klientų nuomonės tyrimas

Skundų nagrinėjimas, išmokos ir kompensacija už kokybės standartų neatitikimą

Neįgaliesiems ir ribotos judėsenos asmenims teikiama pagalba“
